

... mit ...

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

III
A 266

~~F. III. 26~~
EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

III A 266 VITEBERG.

SIGNAT. CLVCCCXIII.

THEOGNIDIS²

MEGARENSIS SENTENTIÆ

CVM VERSIONE LATINA, ITA

vt verbum verbo conferri possit,
addita earundem ex-
plicatione,

A

Philip. Melanch.

in Schola Vuitebergensi.

L I P S I Æ

Iohannes Rhamba excudebat

Anno

M. D. LXXIIII.

THEOGNIDIS
MEGARENSIS SENTENTIAE
ELEGIAE.

O Rex Latona fili, Iouis proles, nunquam tui
Obliviscar exordiens, neq; futens:
Sed semper primumq; & ultimum, inq; medijs
Canam, tu autem me audi, & bona da.
Phœbe rex, quando equidem te dea peperit ueneranda
Palmam teneram manibus amplexata, (Latona,
Immortalium pulcerrimum, in rotunda palude:
Tota quidem impleta est Delus ingens
Odore diuino, risit uero terra prodigiosa,
Gavisusq; est profundus pontus maris albicantis.
(O) Diana fericida, filia Iouis, quam Agamemnon
Placavit, quando in Troiã navigabat nauibus uelo-
Precantem me audi, mala autem fata expelle: (cibus,
Tibi quidē hoc, Dea, paruū, mihi uero magnū (est)
Muse & Gratia, filie Iouis, quæ quondam Cadmi
Ad nuptias profecta, pulcrum cecinistis carmen:
Nam q; est pulcrū, est amicum: q; non est pulcrū, non
Hoc carmen immortalia uenit per ora (amicum est.
Cyrne, docenti quidem mihi signum imponatur
His carminibus, latebit enim nunquã si surripiatur:
Neque quisquam mutabit peius, bonum quod adsit,
Sic uero quisq; dicet, Theognidis sunt carmina
Mega-

Filig
ulti
am
Os.
Doce
Signi
Imp
Late
Surr
mut
Dico

ya

Filig. Proles. Nunqua. ...
ultim. Cano. Audio. bona. um. Rex. Paris. Venerandus. palm
ampluct. mortali. um. rking. pal. Inuen. odor. Siving. zi

Os.
Doces
Signu.
Impono.
Lates.
Surrigio
Mutu.
Dico.

Θ Ε Ο Γ Ν Ι

Δ Ο Σ Τ Ο Υ Μ Ε Γ Α

Ρ Ε Ω Σ Γ Ν Ο Μ Α Ι Ε Λ Ε Γ Ε Ι Α Κ Α Ι.

Ω ^{Rex} ^{filij} ^{πλοκα} ^{νήματα} ^{ζων:}
Ανα, Λητῆς υἱε, Διός τεκ^{θη}, ἔποτε σείο
^{oblivione} ^{invenire} ^{finient}
Λησόμεαι δεχόμενος, ἔδ' ἀποπαυόμενος:

Αλλ' αἰεὶ πρῶτον τε, καὶ ὕστατον, ἐν τε μεσοῖσιν

Αἰεσω, σὺ δὲ μεκλυθι, καὶ ἑσθ' ἄλ' αἰ δίδου.

Φοῖβε ἀναξ, ὅτε μὲν σε θεὰ τέκε πόντια Λητῶ τίντα

Φοῖνικ^{θη} ^{ραδινῆς} χερσὶν ἐφαψαμένη,

Αθανάτων καλλιῶν, ἐπιτροχολοῦσ' εἰλίμνη,

Πᾶσα μὲν ἐπλησθη δῆλ^{θη} ^{ἀπ' ἄρεσιν}

Ὀδμῆς ἀμβροσίης, ἐγέλαστέ ἢ γαῖα πελωρῆ, χερ

γὰρ ^{βαθὺς} ^{πόντι} ^{αἰλός} ^{πολιῆς}.

Ἀρτεμιθροφόνη, θυγατερ Διός, ἦν ἀγαμέμνων

Εἰσαθ', ὅτ' ἐς τροίλῳ ἐπλεε ναυσὶ θραῖς, θόου νε

Εὐχομένῳ μοι κλυθι, κακὰς δ' ὑπὸ κῆρας ἀλαλκε, υχε

Σοι μὲν τῆτο, θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ ἢ μεγα

Μῆσαι καὶ χάριτες, κῆραι Διός, αἰποτε κάδμυ

Ες γάμον ἐλθῆσαι, καλὸν αἰείτατ' ἐπ^{θη}:

Ὅτι καλὸν φίλον ἐστὶ, τὸ δ' ἔκαλὸν ἔφίλον ἐστὶ,

Τῆτ' ἐπ^{θη} ^{αθανάτων} ἦλθε διὰ σωμαίων.

Κύρνε, σοφισομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς Ἰπικείδω

Τοῖς δ' ἔποσι, † λήσθ' δ' ἔποτε κλεπτομένη: † λ

οὐδέ τις ἀλλάξθ' κακίον * τῆ ἑσθ' ἄλ' παρεόντ^{θη}, * τέ

Ωδε ἢ πᾶς ἐρέθ', Θεόγνιδ^{θη} ἐστὶν ἔπη λῆ

A 2 Τῆ

Gaud
pudic
profun
mare
Dian
Fili
Navi
Velo
Na
Vre
ex
mala
pion
Nue
Ven
Carn
Ami
Φ
κρε
δω
χε
* τέ
λῆ

THEOGNIDIS

Megarensis, omnes quidem inter homines celebris:

24. { Cuius uero nondum omnibus placere possum.

{ Nil mirum, (ô) Polypada: neque enim Iupiter

{ Neque pluens omnibus placet, neq; abstinens.

Tibi uero ego beneuolus praecepta dabo, qualia ipse,

Cyrne, à bonis (uiris), puer adhuc existens, didici.

Sapito: neque turpibus ex factis, neque iniustis

Honores, neque potentiam trahere, neque diuitias.

Hæc quidem sic scito. (cum) malis uero ne uersare

Viris, sed semper (cum) bonis conuersare.

Et cum eis bibe & conede, & cum eis

Sede: & place illis, quorum magna potestas (est).

A bonis enim (uiris) bona disces: si uero malis

Commiscearis, perdes & quam habebas mentem.

Hæc cum didiceris, cum bonis conuersare, & aliquan-

Bene consulere amicis me. (do dices,

Cyrne, utrum fert ciuitas hæc, timeo autem, ne pari-

Correctorem mala insolentia uestra. (at uirum

Ciues enim, adhuc illi (sunt) modesti. præfecti uero

Versi sunt multam in nequitiam cadere.

Nullam unquam Cyrne boni ciuitatē perdiderunt uiri,

Sed quando contumeliosus esse malis placuerit,

Populumq; corruperint, iudiciaq; iniustis dederint,

Propriorum lucrorum causa & potentia:

Spera non diu illam ciuitatem quietam fore,

Etsi nunc manet multa in quiete:

Cum

S E N T E N T I A E.

Τῷ Μεγαρέως, πάντας ἢ κατ' ἀνθρώπους ὀνομασῶ, α
 Ἀσοῖσιν δ' ἔπω πᾶσιν ἀδεῖν δυνάμαι.
 Οὐδὲν θαυμαστὸν Πολυπαίδη, εἰδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς β
 οὐδ' ἕων πάντως ἀνδάνη, εἰδ' ἀνέχων.
 Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτός, γ
 Κύρην δ' ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, παῖς ἔτ' ἐὼν, ἔμαθον.
 Πέπνυσο μὴδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι, μὴδ' ἀδί- δ
 τιμὰς, μὴδ' ἀρετὰς ἔλκεο, μὴδ' ἀφένος. (καίσι
 ταῦτα μὲν ἔτως ἴσθι, κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλη ε
 ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο.
 καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε, καὶ ἔσθιε, καὶ μετὰ τοῖσιν φ
 ἴξε, καὶ ἀνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
 Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι, ἢν ἢ κακοῖσι γ
 Συμμιχθῆς, ἀπολείς καὶ τὸν εὐόντα νόον.
 Ταῦτα μαθὼν ἀγαθοῖσιν ὀμίλεε, καὶ ποτε φήσῃς δ
 εὖ συμβελεύην τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.
 Κύρνε, κύψ πάλις ἦδε, δέδοικα ἢ, μὴ τέκη ἀνδρα ι
 εὐθιωτῆρα κακῆς ὑβρι^ς ὑμετέρης.
 Ἀσοὶ μὲν γὰρ, ἔθ' οἶδε σαόφρονες, ἠγεμόνες ἢ κ
 Τετράφαται πολλὴν ἐς κακότητα πεσεῖν.
 Οὐδεμίαν πω Κύρην ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες, λ
 ἀλλ' ὅταν ὑβρίζην τοῖσι κακοῖσιν ἀδῆ.
 Δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδάσιν μ
 οἰκείων κερδῶν εἴνεκα, καὶ κράτε^ς.
 Ἐλπεο μὴ δηρὸν κείνῳ πόλιν ἀτρεμέεσθαι. ν
 Μὴδ' εἰνὺ κῆται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ.

THEOGNIDIS

*Cum malis amica uiris hæc fuerint ,
 Lucra publico cum malo uenientia.
 Ex his enim seditio est, & intestina cædes uirorum ,
 Rex uero ciuitati nunquam illi placeat.
 Cyrne ciuitas quidem adhuc , hæc ciuitas (est) populi
 Qui pius neq; iura nouerant , neq; leges: (aüt alij ,
 Sed circum latera pellem caprarum atterebant :
 Foris aüt, tanq̃ cerui , hanc depascebantur ciuitatē:
 Et nūc sunt boni (ô) Polypæda at (qui) prius boni (erāt)
 Nunc mali (sunt.) quisnam hæc ferret respiciens ?
 Se inuicem autem decipiunt , alij alios ridentes ,
 Neq; malorum rationes cognoscentes , neq; bonorum.
 Neminem horum amicum fac (ô) Polypæda ciuium
 Ex animo , utilitatis causa alicuius.
 Sed uidearis quidem omnibus lingua amicus esse ,
 Rem uero communices nemini ullam
 Seriam. cognosces enim improborum mentes uirorum ,
 Quod ipsis in factis fides est nulla :
 Sed dolos , deceptionesq; , uersutiasq; dilexerunt
 Sic , ut uiri non amplius incolumes.
 Nunquam Cyrne improbo fidens consulta cum uiro ,
 Quando seriam rem uolueris facere :
 Sed ad probum profectus , consulta multum laborans ,
 Et longum pedibus Cyrne iter peragens.
 Rem uero ne amicis omnino communica cum omnib.
 Pauci sane è multis fidelem habent mentem.*

Paucis

Εὐτ' ἀντοῖσι κακοῖσι Φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γῆ),
 Κέρδεα δημοσίῳ σὺ κακῶ ἐρχόμενα.

Ἐκ τῶν γ' ἑτάσι ἐσὶ, καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν, ρ
 Μέναρχο) ἢ πόλι μὴ ποτε τῆδε ἄδοι.

Κύρνε πόλις μὲν ἔθ' ἠδε πόλις, λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι, ρ
 οἱ πρόοθ' ἔτε δίκασ ἠδέσαν, ἔτε νόμος.

Ἀλλ' ἀμφὶ πλοῦσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον, ρ
 Ἐξω δ' ὡστ' ἔλαφοι, τῶν δ' ἐνέμοντο πόλιν.

καὶ νῦν εἰς ἀγαθοὶ Πολυπαίδη, οἱ ἢ πρὶν ἐοθλοὶ, ρ
 Νῦν δὲλοὶ. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν;

Ἀλλήλας δ' ἀπατάσιν, ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες, ρ
 οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες, ἔτ' ἀγαθῶν.

Μηδένα τῶν ἢ Φίλον ποιεῖ Πολυπαίδη ἀστῶν ρ
 Ἐκ θυμῶ, χρείης εἴνεκα μηδεμίης.

Ἀλλὰ δόκη μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώσσης Φίλ) εἶναι, ρ
 χρεῖμα ἢ συμμίξης μηδενὶ μηδ' ὀτιῶν

Σπυδαῖον γνώση γ' οἰζυρῶν φρένας ἀνδρῶν, ρ
 Ὡσσοῖν ἐπ' ἐργοῖσιν πίστις ἔτ' ἔδεμία,

Ἀλλὰ δόλως, ἀπάτας τε, πολυπλοκίας τ' ἐφί- Α
 οὔτως, ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι. (λησαν

Μὴ ποτε Κύρνε κακῶ πίσυω) βέλδρε σὺν ἀνδρὶ, ρ
 Εὐτ' ἀν σπυδαῖον πρῆγμα ἑθέλης τελέσαι:

Ἀλλὰ μετ' ἐοθλὸν ἰών. βελεύεο πολλὰ μογήσας, ρ
 καὶ μακρῶ πρᾶσιν Κύρν' ὁδὸν ἐκτελέσας.

Πρῆξιν μηδὲ φίλοισιν ὅλως ἀνακοῖνεο πᾶσι: ρ
 Παῦροί τοι πολλῶν πρῆξιν ἔχουσι νόον.

THEOGNIDIS

Paucis fidens magnas uiris res aggredere:

Ne forte insanabilem Cyrne accipias dolorem.

Fidelis uir auroq; & argento rependi

Dignus (est) in molesta Cyrne seditione.

Paucos inuenies (o) Polypada uiros amicos

Fideles, in difficilibus rebus persistentes:

Qui ausint, concordem animum habentes,

Aequae bonorum malorumq; participes esse.

Hos uero non inuenies quarens, neque inter omnes

Homines, quos nauis non una omnes agit,

Quibus in lingua & oculis inest

Pudor: neq; ad turpem rem questus agit.

Ne me uerbis quidem cole: mentē autē habe, & praecor-

Si me amas, & tibi fidelis inest mens (dia alibi,

Aut me ama, puram afferens mentē: aut me refugiens,

Odio prosequere, manifestē contentionem suscipiens.

Qui uero unica lingua dupliciter habet mentem, hic

(amicus

Gravis Cyrne, inimicus melior, quā amicus existēs.

Si quis laudabit te tanto tempore, quanto uiderit (te),

Separatus uero (à te) alio linguam mittit malam.

Talis profecto sodalis uir, amicus (est) non ualde bonus,

Qui dixerit lingua optima, cogitat autem alia.

Sed sit talis mihi amicus, qui amicum me

Cognoscens iracundiam, & grauem (me) existentem,

Profratre. Tu autem mihi hac in animo (ferat

Considera, & aliquando mei memineris in posterum.

Nullus

S E N T E N T I A E .

Παύροισιν πίσυρας μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' Ἰπικείρης:

Μή ποτ' ἀνήκεσον Κύρνε λάβης ἀνίλω.

Πισὸς ἀνὴρ χρυσῶ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι

• Ἀξιῶ ἐν χαλεπῇ Κύρνε διχουασίῃ.

Παύρος ἐυρήσθαι Πολυπαίδῃ ἀνδρας ἑταίρους

Πισῶς, ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους:

Οἵτινες ἀντολμῶεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,

Ἴσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχον.

Τὸς δ' ἔχ' ἐυρήσθαι διζήμεναι, ἔδ' ἐπι πάντας

Ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,

Οἷσιν ἴπῃ γλώσση τε, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν

Αἰδῶς, ἔδ' αἰσχρὸν χρεῖμα ἐπικέρδιον ἄγχι.

Μὴ μ' ἔπεστιν μὲν σέργε, νόον δ' ἔχε, καὶ φρένας ἄλλη,

Εἴ με φιλεῖς, καὶ σοι πιστὸς ἐνεσι νόος.

Ἡ με φίλῃ, καθαρὸν θέμενος νόον, ἢ μ' ἀποκῶν,

Εχθαίρῃ, ἀμφιδίῳ νεῖκεν ἀφράμεναι.

Ὅς ἢ μίῃ γλώσση διχ' ἔχῃ νόον, οὕτω ἑταῖρον

Δφνὸς Κύρην, ἐχθρὸς βέλτερον, ἢ φίλον ὄν.

Εἴ τις ἐπαινέσῃ σε τόσον χρόνον, ὅσον ὄρωῃ,

Νοσφιαθεῖς δ' ἄλλη γλώσσαν ἴησι κακίῳ:

Τοιοῦτός τοι ἑταῖρον ἀνὴρ φίλος ἔστι μάλ' ἐσθλὸς.

Ὅς κ' εἶπῃ γλώσση λῶσα, φρονεῖ δ' ἕτερα.

Ἀλλ' εἴη τοιοῦτον ἐμοὶ φίλον, ὅς τὸν ἑταῖρον

Γιγνώσκων, ὀργιῶν, καὶ βαρυῶν ὄντα φέρῃ

Ἀντικασιγνήτης. Σὺ δέ μοι φίλε ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ

Φράζεο, καὶ ποτέ με μνήσεαι ἐξοπίσω.

Α 5

Μηδεῖς

THEOGNIDIS

Nullus hominum persuadeat, improbum uirum amare
 Cyrne, quæ enim est utilitas, ille uir amicus si sit?
 Neque te ex grani labore liberauerit & detrimento:
 Neque bonum habes, illius (te) participem facere uoluerit.
 Improbis uero beneficienti uanissima gratia est:
 Perinde (est) ac seminare pontum maris albi.
 Neque enim pontum seminans, profundam segetem metas: (eis
 Neque malis beneficiens, beneficium uicissim accipias ab
 Inexplebilem enim habent improbi mentem, si uero (in) uno
 Superiorum omnium effusa perijt amicitia. (aberraris,
 At probi plurimum fruuntur beneficio accepto:
 Memoriam autem habent beneficiorum, & gratiam po-
 Nunquam malum uirum, amicum fac sodalem: (stea
 Sed semper fuge, tanquam malum portum,
 Multi sane potus & cibi sunt amici:
 In seria autem re pauciores (sunt amici).
 Fucato uero uiro cognitu difficilius nihil (est)
 Cyrne, neque cautionis est maioris.
 Auri adulterini & argenti intolerabile detrimentum
 Cyrne, & inuenire facile (est) uiro sapienti.
 Si autem amici mens uiri in pectoribus latuerit,
 Tenuis existens, dolosum uero in precordiis cor ha-
 Hoc Deus fucatissimum fecit hominibus, (beat:
 Et cognitu omnium hoc difficilimum,
 Non enim poteris cognoscere uiri mentem, neque foemi-
 Priusquam tentaueris ceu iumentum. (na,
 Non fraudas manus uiri nisi manus tuae. Neque

S E N T E N T I A E.

Μηδέεις σ' ἀνθρώπων πείση, κακὸν ἄνδρα Φιλῆσαι
 Κύρνε, τίδ' ἔσ' ὄφελ' ὁ κείνος ἀνὴρ φίλ' ὢν;
 Οὐτ' ἂν σ' ἐκ χαλεποῖο πόνος ῥύσαιτο, καὶ ἄτης:
 Οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων, τῶ μεταδῶν' ἐθέλη.
 Δίλως δ' εὐ' ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστὶ:
 Ἴσον καὶ σπείρην πόντον ἄλλος πολιῆς.
 Οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων, βαθὺ λήϊον ἀμῶς:
 Οὔτε κακὸς εὐ' ἔρδων, εὐ' πάλιν ἀντιλάβοις.
 Ἀπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον, λεῦθ' ἐν ἀμάρτης,
 Τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται Φιλότης.
 Οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες:
 Μνήμα δ' ἔχουσι ἀγαθῶν, καὶ χάριν ἐξοπίσω,
 Μὴ ποτε τὸν κακὸν ἄνδρα φίλον ποιείωσι ἑταῖρον;
 Ἀλλ' αἰεὶ φεύγην, ὥστε κακὸν λιμένω.
Πολλοί τοι πόσι' καὶ βρώσι' εἰσὶν ἑταῖροι:
Ἐν ἧ σπυδαίῳ πράγματι παυρότεροι.
Κιβδήλα δ' ἀνδρὸς γινῶναι χαλεπώτερον ἔδεν
Κύρην, ἔδ' εὐλαβίης ἐστὶ περὶ πλεον'.
 χρυσὸν κιβδήλοιο καὶ ἀργύρου ἀσχετ' ἄτη
 Κύρνε, καὶ ἐξοβρεῖν ῥάδιον ἀνδρὶ σοφῶ.
 Εἰ ἧ φίλωνό' ἀνδρὸς ἐνὶ σήθεσι λέληθε,
 Ψεδνὸς ἔων, δόλιον δ' ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχει:
 Τῶτο θεὸς κιβδηλότατον ποίησε βροτοῖσι,
 καὶ γινῶναι πάντων τῶν ἀνιηρότατον:
 Οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον, ἔτε γυναικὸς,
Πρὶν πρῆλαθείης ὡσπερ ἰπποζυγίου.

α
β
γ
δ
ε
ς
ζ
η
θ
ι

οὐδέ-

THEOGNIDIS

Neq₃ poteris coniectare, tanquam aliquando tēpestinè
 Sape enim animum fallunt species. (profectus,
 Neque potentia opta(ò) Polypæda (te) eximum esse,
 Neq₃ facultatibus: dūtaxat autem uiro assit fortuna.
 Nihil in humanis patre & matre melius
 Est, quibus sanctum Cyrne cura est ius.
 Nemo Cyrne damni & lucrī caussa ipse(est):
 Sed dij horum datores amborum.
 Neq₃ quispiam hominum facit, in præcordijs intuitus,
 In finem, an bonum fiat, an malum.
 Sape enim putans (se) facturū malum, bonum fecit:
 Et putans (se) facturum bonum, fecit malum.
 Neq₃ cuiquam hominū adueniunt, quæcumq₃ uoluerit:
 Impediunt enim grauis fines impossibilitatis.
 (Nos) homines aut uana existimamus, scientes nihil:
 Dij uero secundum suam omnia perficiunt mentem.
 Nemo unquam, hospitem(ò) Polypæda qui fefellerit,
 Atque supplicem mortalium, immortales latuit.
 Fac malis autem iustè paucis cum facultatib. uiuere,
 Quam diues esse, iniustè opes adeptus:
 In iusticia autem comprehensim omnis uirtus inest:
 Omnisq₃ uir bonus(est) Cyrne, iustus qui est.
 Diuitias quidem demon etiam improbissimo uiro dat
 Sed uirtus paucos uiros Cyrne comitatur.
 Iniuriam Cyrne Deus primum malum dedit uiro,
 Cuius futurus est locum nullum ponere:

Parit

S E N T E N T I A E.

Οὐδέ κεν εἰκάσαις, ὥσπερ ποτ' ἐς ὄριον ἔλθων,
 Πολλάκι γὰρ γνώμιω ἔξαπατῶσ' ἰδέαι.
 Μῆτ' ἀρετῶν εὐχῆ Πολυπαίδη ἔξοχ' εἶναι:
 Μῆτ' ἄφεν', μᾶλλον δ' ἀνδρὶ γήροιο τύχη.
 Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι πατρὸς καὶ μητρὸς ἄμφιν
 Επλετο, τοῖς ὅσῃ Κύρνε μέμηλε δίκη.
 Οὐδεὶς Κύρν' ἄτης καὶ κέρδε' αἴτι' αὐτὸς:
 Ἀλλὰ θεοὶ τέτων δώτορες ἀμφοτέρων.
 Οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδῶς,
 Ἐς τέλος εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται, εἴτε κακόν.
 Πολλάκι γὰρ δοκέων θήσῃ κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκε:
 Καί τε δοκῶν θήσῃ ἐσθλὸν, ἔθηκε κακόν.
 Οὐδέ τω ἀνθρώπων παραγίνεται, ὅσ' ἐθέλησι:
 Ἰαχὴ γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
 Ἄνθρωποι ἢ μάταια νομίζομεν, εἰδότες ἔθεν:
 Θεοὶ ἢ κατὰ σφέτερον πάντα τελῶσι νόον.
 Οὐδεὶς πω ζεῖνον Πολυπαίδη ἔξαπατήσας,
 Οὐδ' ἰκέτῳ θνητῶν, ἀθανάτης ἔλαθε.
 Βέλεο δ' εὐσεβέως ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκῆν,
 Ἡ πλετεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμεν'.
 Ἐν ἣ δικαιοσύνη συλλήθεο πασ' ἀρετῆ' ἑσι.
 Πᾶς δέτ' ἀνὴρ ἀγαθὸς Κύρνε, δικαί' ἐών.
 χρήματα μὲν δαίμων ἢ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν:
 Ἡ δ' ἀρετῇ ὀλίγοις ἀνδράσι Κύρν' ἐπεταί.
 Ὑβριν Κύρνε θεὸς πρῶτον κακὸν ἄπασεν ἀνδρὶ,
 Οὐ μέλλει χάριω μηδεμίαν θεμεναί.

Τίκτη

THEOGNIDIS

Parit profecto satietas iniuriã, quãdo improbũ opes se-
 Hominem, & cui non mens sana sit. (cuta sint
 Nunquam mihi paupertatẽ perniciosam, viro iratus,
 Neq; egestatem Cyrne malam obijce.
 Iupiter enim sane libram inclinat aliãs alij, (bere.
 Interdum quidem ditescere, interdum uero nihil ha-
 Nunquã Cyrne uendita uerbum magnum: nouit enim
 Hominum, quid nox & dies uiro perficiat. (nemo
 Multi quidẽ utũtur malis consilijs, numine aut dextro
 Quibus quod malum uidebatur, cedit in bonum.
 Sunt uero (alij) qui & consilio bono, & numine sinistro
 Res gerunt, finis autem rebus non succedit.
 Nemo hominum, neq; diues, neq; pauper,
 Neq; malus sine numine, neque bonus (est),
 Aliud alij malum est, reuera autẽ beatus nemo (est)
 Hominum, quotquot sol intruetur.
 Quem autem dij amant, & inuidus laudat,
 Viri uero studium est nullum.
 Deos ora, quibus est magna potestas, nihil sine dijs,
 Est hominibus, neq; bona, neq; mala (magis,
 Virum bonum paupertas, quam aliã res omnes, domat
 Et (quam) senectus cana, Cyrne, & (quam) febris:
 Quã quidẽ (paupertatẽ) oportet fugere, & in immen-
 Projcere, & petras, Cyrne, contra altas. (sum mare
 Omnis enim uir paupertate domitus, neq; quicq; dicere
 Neque facere potest: lingua uero illi ligata est.

Opor-

S E N T E N T I A E.

Τίκτε τοι κόρη ὕβριν, ὅταν κακῶ ὀλβῆ ἔπηται
 Ἀνθρώπων, καὶ ὅτω μὴ νόστος ἄρτι ἦ. x
 Μὴ ποτέ μοι πενίην θυμοφθόρον, ἀνδρὶ χαλεφθείς y
 *Μηδ' ἀχρημοσιώην Κύρνε κακίῳ πρόφρα, *Μηδ' z
 Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἑπὶ ῥέπτῃ ἄλλοτε ἄλλω,
 ἄλλοτε μὲν πλάττειν, ἄλλοτε δ' ἐδὲν ἔχθην.
 Μὴ ποτε Κύρην ἀγορεύσῃ ἔπος μέγα, οἶδε γὰρ ἐδείς H
 Ἀνθρώπων, ὅ,τι νῦν χ' ἡμέρα ἀνδρὶ τελεῖ.
 Πολλοὶ τοι χεῶνται δὴ λαῖς φρεσὶ, δαίμονι δ' ἐοθλῶ C
 οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται, εἰς ἀγαθόν,
 εἰσὶν δ', οἱ βελήτ' ἀγαθῆ, καὶ δαίμονι φαύλω C
 μοχθίζουσι, τέλει δ' ἔργμασιν ἐχέπεται.
 Οὐδείς ἀνθρώπων, ἔτ' ὀλβῆ, ἔτε πενιχρὸς, d
 οὔτε κακὸς νεσφὶν δαίμονος, ἔτ' ἀγαθός,
 ἀλλ' ἄλλω κακὸν ἐστὶ, τὸ δ' ἀτρεκέες, ὀλβῆ ἐδείς e
 ἀνθρώπων, ὅποσους ἡέλιος καθαροῦ
 ὄν ἢ θεοὶ τιμῶσιν, ὃ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ, f
 ἀνδρὸς ἢ σπυρδὴ γίγνεται ἐδεμία.
 Θεοῖς εὐχῆ, οἷς ἐστὶ μέγα κράτος, ἔτι ἄτερ θεῶν, g
 γίγνεται ἀνθρώποις, ἔτ' ἀγαθ' ἔτε κακά.
 Ἀνδρ' ἀγαθὸν πενίην, πάντων δαίμονησι μάλιστ' h
 καὶ γήρας πολισ', Κύρνε, καὶ ἠπιάλου.
 Ἦν δ' ἡ χεῖρ φεύγοντα, καὶ εἰς μεγακῆτεα πόντον i
 ρίπτειν, καὶ πατρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.
 Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίην δεδμημένος, ἔτε τι εἰπεῖν, k
 οὔτ' ἔρξαι δυνάται: γλώσσα δέ οἱ δέδεταί.
χεῖρ

THEOGNIDIS

Oportet igitur simul super terram & lata dorsa maris
 Querere grauis, Cyrne, liberationem paupertatis.
 Mori (ô) amice Cyrne pauperi melius est viro,
 Quam uiuere dura afflictum paupertate.
 Arietes quidem, & asinos querimus, Cyrne, & equos
 Generosos, & quisq; uult ex bonis
 Admittere: ducere aut malâ (uxorē) mali uiri filiã nõ
 Generosus uir, si ei pecunias multas dederit: (renuit
 Nulla (foemina) mali uiri recusat esse uxor
 Diuitis, quin diuitē uult (maritū) loco boni (uxorē.
 Opes quidē estimāt: et ex malo (uero ortã) bonus duxit
 Et malus ex bono (ortã) (cū) diuitijs miscuit genus.
 Itaq; ne mirare genus (ô) Polypæda ciuium
 Labefactari: cum enim miscentur bona malis.
 Ipse quiem hanc, cognoscens malo patre ortam esse,
 In ædes (suas) ducit, opibus (illius) inductus,
 Nobilis ignobilem, quandoquidem fortis ipsum neces-
 Cogit, quæ uiri fecit miseram mentem. (sit as
 Opes uero cui à Ioue, & cum iusticia uiro fuerint,
 Et integrè, semper quidem stabile est.
 Si uero iniustè præter tempus uir lucri cupido animo
 Acquiret, sine iure iurando præter iustum capiens,
 Statim quidem ferre lucrum uidetur, in finem uero
 Rursum est damnū, Deorum enim superior est mens.
 Sed hæc hominū fallunt mentem. non enim super ipsos
 Fiunt beati rei erroris.

Sed

Χρή γ' ὁμῶς ἐπὶ γλῶττε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης

Δίξεας χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιον πενίης.

Τεθνήσκει Φίλε Κύρνε πενιχρῶ βέλτερον ἀνδρὶ,

Ἡ ζῶειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.

Κρίεσ μὲν, καὶ ὄνεσ διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππεσ

Εὐγρέας, καί τις βέλεται ἐξ ἀγαθῶν

Βήσεας: γῆμαι ἧ κακῶ κακῶ ἔμελεδαίνει

Ἐσθλὸς ἀνὴρ, ἦν οἱ χρήματα πολλὰ δίδω:

Οὐδεμία κακῶ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἀκοίης

Πλασίε, ἀλλ' ἀφνεὸν βέλεται ἀντ' ἀγαθῶ.

Χρήματα μὲν τιμῶσι, καὶ ἔκ κακῶ ἐσθλὸς ἔγρημε:

Καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθῶ, πλῆτε ἔμιξε γῆμα.

Οὕτω μὴ θαύμαζε γῆμα, Πολυπαῖδη, ἀσῶν

Μαυροῦσ: σιῶ γ' μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς.

Αὐτὸς τοι ταύτῃν εἰδὼς κακόπατριεῖσσαι,

Εἰς οἶκεσ ἀγεται, χρήμασι πειθόμενον,

Ἐνδοξῶ κακόδοξον, ἐπεὶ κρατερῇ μιν ἀνάγκη

Ἐνταῦει, ἦτ' ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον.

Χρήματα δ' ὡ δίοθεν, καὶ σιῶ δίκη ἀνδρὶ γῆται.

καὶ καθαρῶσ, αἰεὶ γ' μόνιμον τελέθει.

Εἰ δ' ἀδίκωσ παρὰ καιρὸν ἀνὴρ φιλοκερδέϊ θυμῶ

Κτήσεται, εἴθ' ὄρκω παρτὸ δίκαιον ἐλῶν,

Αὐτίκα μὲν τι φέρειν κέρδῶ δοκεῖ, ἐσ ἧ τελευτῇ

Αὐθις ἔγρητο κακὸν, θεῶν δ' ὑπερέαχε νόῶ.

Ἀλλὰ τὰ δ' ἀνθρώπων ἀπατᾶ νόον. ἔ γ' ἐπ' αὐτῶσ

Γίνονται μάκαρεσ πρήγματῶ ἀμπλακίης.

B AM

THEOGNIDIS

Sed hic quidem ipse soluit malum debitum, ille uero
Noxam postea liberis appendit. (caris

Aliã uero nõ apprehēdit uindicta. mors enim impudēs
Prius super palpebras sedebat, fatum afferens.

Nemo profecto exuli amicus & fidelis sodalis (est)

Exilio autem est hoc acerbius. (ipsum

Vinum sane potare multum, malum (est) si uero quis
Potarit prudenter, non malum, sed bonum (est).

Cyrne amicos secundũ omnes commuta uarios mores,
Ingenium temperans, quod quisque habet.

Polypimentem obtine uersipellis, qui ad petram,
Cui adhaerit, talis uisu apparet.

Nunc quidem hac sequere, aliquando alius colore fias,
Celeris mutatio quidem sapientia est morum.

Neg, nimis indignare, cum perturbantur ciues,
Cyrne: media autem perge uia, quomodo ego.

Quisquis quidem putat proximum suum scire nihil,
Sed se ipse solum uaria consilia habere:

Ille sanè amens est, mente priuatus bona:

Aequè enim omnes uaria scimus.

Sed hic quidem non uult turpes quaestus sequi:

Alteri uero, doli magis infideles placent.

Diuitiarum autem nullus (est) finis certus hominibus,

Qui enim nunc ex nobis plurimas habet facultates,

Duplo augere (eas) properant. quisnam saturauerit o-

Opes quidem mortalibus sunt amentia. (mnes?

Ate

S E N T E N T I A E.

Αλλ' ὁ μὲν αὐτὸς τίτε κακὸν χρεῖσθαι, ὃ ἢ φίλοιςιν

Α τῷ ἐξοπίσω πασιὶν ἐπεκρέμασεν.

Ἄλλον δ' ἔκατέμαρψε δίκη. Θάνατος γὰρ ἀναιδῆς

Πρόθεν ἐπιβλεφάροις ἔζετο, κῆρα φέρων.

Οὐδεὶς τοι φεύγοντι φίλῳ, καὶ πιστὸς ἑταῖρῳ,

Τῆς δεφυγῆς ἐστὶ τῶν ἀνιηρότερον.

Οἶνόν τοι πίνῃν παλιῷ κακόν, ἢν ἢ τις αὐτὸν

Πίνῃ ἐπισαμένως, ἔκακός, ἀλλ' ἀγαθός.

Κύρνε, φίλος κατὰ πάντα ἐπίτρεφε ποικίλον ἢ

ὀργλῷ συμμίσγων, ἢν τιν' ἕκαστος ἔχῃ. (θῷ,

Παλύπτε ὀργλῷ ἴχε πολυπλόκτε, ὅς ποτὶ πέτρη,

Τῇ προσομιλήσῃ, τοῖσιν ἰδεῖν ἐφάνη.

Νῦν μὲν τῆδ' ἐφέπτε, ποτὲ δ' ἀλλοῖος χρεῖσα γίγνεσθαι,

Κραιπνόν τοι σοφίῃ γίγνεται εὐτροπίης,

Μηδὲν ἀγαν ἀχαλῆ, ταρασσομένων πολιητῶν,

Κύρνε: μέσσω δ' ἔρχεσθαι ὁδόν, ὡς περ ἐγώ.

Ὅσις τοι δοκέῃ τὸν πλησίον ἰδμεναὶ ἔδεν,

Ἀλλ' αὐτὸς μῆτισιν ποικίλα δινεῖ ἔχῃ:

Κεῖν γ' ἀφρων ἐστὶ, νόσ βεβλαμμένῳ ἐσθλῷ:

Ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπισάμεθα.

Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ ἐθέλῃ κακοκερδείησιν ἔπειθε:

Τῶνδε δολοπλοκίαι μᾶλλον ἄπιστοι ἄδον.

Πλάττε δ' ἔδεν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν,

Οἱ γὰρ νῦν ἡμῶν πλεῖστον ἔχουσι βίον,

Διπλάσιον αὐτέδουσι. τίς ἂν κορέσθην ἅπαντας;

Χρήματά τοι θνητοῖς γίγνεται ἀφροσύνη.

THEOGNIDIS

*A te autem statim emergit, quam cum Iupiter
 Mittet laborantibus, aliàs alius habet.*
*Arx & turris qui erat stulto populo,
 Cyrno, modicum honorem consequitur bonus vir.*
*Neq; amplius decet nos, nimirum viros saluos,
 Diruere, tanquam civitatis mœnia expugnanda.*
*Tibi quidem ego alas dedi, cum quibus super immen-
 Volabis, per terram omnem sublatus (summare
 Facile: epulis verò & conuiuijs aderis
 In omnibus, multorum versans in oribus.*
*Et te cum tibijs canoris iuuenes viri
 In mundo amabiles, honesta & suavia
 Canent. & postquam tenebrosas sub latebras terræ
 Iueris, luctuosas in Ditis domos:*
*Nunquã, ne mortuus (quidẽ) amittes gloriã, neq; late-
 Immortale hominib. semper habens nomen (bis,
 Cyrne, per Graciam terram versans, & per insulas,
 Piscofo transiens mari in sterili,
 Non equorum tergis insidens, sed te mittent
 Splendida Musarum dona violis coronatarum.*
*Omnibus enim, quibus cura est, & posteris carmen,
 Eris cum, donec terra & sol (erunt).*
*Ceterum ego modicam à te consequor reuerentiam:
 Quin tanquam pusillũ puerum verbis me decipis.
 Pulcerrimũ (est, id, q; est) iustissimũ, optimũ verò est va-
 Res verò incũdissima est id q; quis amat, assequi (lere.*
Equa

Αττὴ δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότε Ζεὺς
 Πέμψει τειρομένοις. ἄλλοτε ἄλλῳ ἔχει.
 Ἀκρόπιλις καὶ πύργῳ ἑὼν κενεόφρονι δήμῳ.
 Κύρ', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορυν ἐσθλὸς ἀνὴρ.
 Οὐδέτ' γε πρέπει ἡμῖν, ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισιν.
 Λεῖν, ὡς πόλεως τεῖχη ἀλωσομένης.
 Σοὶ μὲ ἐγὼ πῆρ' ἔδωκα, σὺ δ' οἷσ' ἐπ' ἀπείρονα πόντα
 Ποτήση, κατὰ γλυῦ πᾶσαν ἀειρόμενος (τον
 Ρηϊδίας: θοῖναις ἧ καὶ εἰλαπίνησι παρέσση
 Εἰπάσαις, πολλῶν κείμενῳ ἐν σώμασι.
 Καί σε σὺ αὐλίσκοισι λιγυφθόγοις νέοι ἀνδρες
 Εὐκόσμῳ ἔρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
 ἄσονται, καὶ ὅταν δνοφεροῖς ὑπὸ κεῦθμασι γαίης
 Βῆ, πολυκωκύτες εἰς αἶδαο δόμους:
 Οὐδέ ποτ' ἐδέθανων ἀπολεῖς κλέος, ἔδεγε λήσας.
 Ἀθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα
 Κύρνε, καθ' ἑλλάδα γλυῦ σρωφώμενος, ἠδ' ἀνά νη-
 Ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον, (σεσ,
 Οὐχ ἴππων νότοισιν ἐφήμενῳ, ἀλλὰ σε πέμψει
 Ἀγλαὰ μεσάων δῶρα ἰοσεφάνων.
 Πᾶσιν δ', οἷσι μέμηλε, καὶ ἔσομένοισιν ἀοιδῆ.
 Εὐση ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἠέλιῳ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σε τυγχάνω αἰδῆς:
 Ἀλλ' ὡσπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μ' ἀπατάς.
 Κάλλιστον τὸ δικαιοτάτον, λῶσον δ' ὑγιαίνειν,
 Πρᾶγμα ἧ τερπνότατον, ἔστις ἔρα, τ' τυχεῖν.

THEOGNIDIS

Equa ego (sum) pulcra, et certatrix, sed pessimum
 Virum fero, & mihi hoc molestissimum.
 Sape profecto cogitavi effringens frenum.
 Fugere, excutiens malum aurigam.
 Non mihi bibitur vinum, postquam ad puellam tene-
 Alius vir habitat, multo me peior, (ram
 Frigidam mihi apud eam cari bibunt parentes,
 Quare simul aquatur, & me lamentans fert.
 Illic mediā (ipsam) puellā amplexus brachio, (scula-
 Collū: illa vero tenerum loquebatur ex ore. (tus sum
 Cognoscibilis (est) sane paupertas, et aliena exstans.
 Neq; enim in forum uenit, neq; iudicia.
 Vbiq; enim deterius habet, ubiq; & permista:
 Vbiq; uero inimica simul est, ubicunq; fuerit.
 Aequaliter sane alia quidē dij mortalibus hominibus,
 Senectutemq; grauem, & iuuentutem dedeunt:
 Omnium uero pessimum inter homines, morteq;
 Et omnibus morbis est nequius, (proueris,
 Liberos postquam educaueris, & necessaria omnia
 Pecuniamq; reposueris, multa molesta perpessus,
 Patrē odio prosequuntur, imprecanturq; (illi) inuere,
 Et execrantur, ueluti mendicum superuenientem.
 Verisimile est malum uirum male iura administrare,
 Nullam in posterum reuerentem deorum irari.
 Improbo enim difficilia homini licet multa suscipere
 Euestigio, cogitareq; quomodo recta omnia faciet.

Cinium

Ἰὼπ' ἐγὼ καλὴ καὶ ἀειλίη, ἀλλὰ κάκιστον
 ἄνδρα φέρω, καὶ μοι τὲτ' ἀνηρότατον.
 Πολλάκι δὴ μέλησα διαρρήξασα χαλινὸν
 φεύγειν, ὡσαμένη τὸν κακὸν ἠνίοχον.
 Οὐ μοι πίνεαι οἶνον, ἐπεὶ παρὰ παιδὶ τερεῖνῃ
 Ἄλλ' ἀνὴρ κατέχει, πολλὸν ἐμὲ κακίων,
 Ψυχρὸν μοι παρὰ τῆδε φίλοι πίνουσι τοκῆες,
 ὧθ' ἅμα θ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα φέρει.
 Εἴθ' αἰεὶ παρὰ παῖδα λαβὼν ἀγκῶν ἐφίλησα
 Δφελῶ: ἢ ἢ τέρειν φθέγγεται ἀπὸ σώματος.
 Γνωτὴ τοι πενίη, καὶ ἀλλοτρίη περ ἔδσα:
 Οὔτε γὰρ εἰς ἀγορῶν ἔρχεται, ἔτε δίκας.
 Πάντη γὰρ τ' ἔλαστον ἔχει, πάντη δ' ἐπιμίκτι:
 Πάντη δ' ἐχθρὰ ὁμῶς γίγνεται, εἴθ' αἰεὶ ἢ.
 Ἴσως τοι, τὰ μὲν ἄλλα θεοὶ θνητοῖς ἀνθρώποις,
 Γῆρας τ' ἐλόμενον, καὶ νεότητ' ἔδσαν:
 Τῶν πάντων ἢ κάκιστον ἐν ἀνθρώποις, θανάτ' οὖν
 καὶ πασέων νέστων ἐστὶ πονηρότατον,
 Παῖδας ἐπεὶ θρέψαι, καὶ ἄρμενα πάντα παράχοις
 χεῖμαλα δ' ἐγκαλαθῆς, πόλλ' ἀνηρὰ παθῶν,
 Τὸν πατέρ' ἐχθαίρουσι, καλαρῶν δ' ἀπολέουσι,
 καὶ συγέουσι ὡς πτωχὸν ἐπερχόμενον.
 Εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν,
 μηδεμίαν κατόπιν ἀζόμενον νέμεσιν. (οἶσθε)
 Δφλῶ γάρ τ' ἀπάλαμνα βροτῶν πάρα πόλλ' ἀνελέ
 Πὰρ ποδῶν, ἠγείουσι, ὡς καλὰ πάντα τιθεῖ.

THEOGNIDIS

Ciuium nulli fidelis existens pedem hunc progredere,
 Neq₃ iureiurando credulus, neq₃ pacto,
 Neq₃ si Iouem vult prabere regem maximum
 Sponsorem immortalium, pignora ponere volens.
 Nam in ciuitate ita maledica placet nihil,
 Quam (se) seruare: vulgus infelicius.
 Nunc verò proborum mala sunt bona improbis
 Virorum, suntq₃ peruersis lex.
 Pudor quidem enim perijt, impudentia aut, & iniuria
 Superans iusticiam, terram totam occupat.
 Neq₃ leo semper carnes comedit, quinimo ipsum
 Et fortem etiam existentem capit perplexitas.
 Garrulo homini tacere grauissimum onus (est),
 Loquens autem imperitus, quibus cum est, oneri est:
 Oderuntq₃ (eum) omnes: necessarius verò congressus
 Viritalis, conuiuio est.
 Neq₃ vult amicus esse, postquam malum viro euenerit.
 Neq₃ si ex utero Cyrne vno natus fuerit.
 Asper & dulcis esto, & morosus, & immitis
 Famulis, & seruis, vicinisq₃ propinquis. (mittere.
 Non oportet obstrepere bonæ uitæ, sed ipsam quietam o-
 Malam autem mouere, donec in recta constitueris,
 Mali non prorsus mali ex utero nati sunt:
 Sed (cum) viris malis ineuntes amicitiam.
 Factaq₃ improba didici, & verba maledica, & con-
 Sperans illos omnia dicere vera. (tumeliam
 Inter

S E N T E N T I A E.

Αἰῶν μηδενὶ πιστὸς ἔων, πόδα τόνδε πρόσβαινε,
 Μῆθ' ὄρκω πίσυω, μήτε σιωπημοσιώη. V
 Μῆδ' εἰ Ζεὺς ἐθέλει παρέχειν βασιλῆα μέγιστον
 Εὐθυον ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων. W
 Ἐν γὰρ τι πόλει ἄδε κακοψόγῳ ἀνδάνει ἔδεν,
 Ὡς δὲ τὸ σῶσαι, οἱ πολλοὶ ἀνολβότεροι. X
 Νῦν δὲ τὰ τ' ἀγαθῶν κακὰ γίγνετ' ἐσθλὰ κακοῖσιν
 Ἀνδρῶν, γίγνονται δ' ἐκτραπέλοισι νόμοι.
 Αἰδῶς μὲν γὰρ ὄλωλεν: ἀναιδείη δ', καὶ ὕβρις
 Νικήσασα δίκην, γλῶσκα τὰ πᾶσαν ἔχει.
 Οὐδὲ λέων αἰεὶ κρέα δαίνυται, ἀλλὰ μιν ἔμπησ,
 καὶ κρατερόν περ ἐόνθ' αἰρεῖ ἀμηχανίη. H
 Κωτίλω ἀνθρώπῳ σιγᾶν χαλεπώτατον ἄχθος,
 φθελόμενον δ' ἀδαῆς, οἷσι παρῆ, πέλεται:
 Ἐχθαίρουσι δ' πάντες: ἀναγκαῖη δ' ἐπιμίξις
 Ἀνδρῶς τοῖσδε συμποσίῳ τελέθει. C
 Οὐδ' ἐθέλει φίλον εἶναι, ἐπὶ κακὸν ἀνδρὶ γένη:
 Οὐδ' ἢν ἐκ γαστρὸς κύρνε μίᾳς γεγόνει. d
 Πικρὸς, καὶ γλυκὺς ἴδι, καὶ ἀργαλέος, καὶ ἀπλωῆς
 Λάτρισι, καὶ δμῶσιν, γείτοσι τ' ἀγχιθύροισι. e
 Οὐ γὰρ κινεῖ ἀγαθὸν εἶον, ἀλλ' ἀτρεμίζει,
 Τὸν δ' ἐκ κακὸν κινεῖν, ἔσ' ἂν ἐς ὄρθα λάβης,
 Οἱ κακοὶ δ' πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν:
 Ἀλλ' ἀνδρῶσι κακοῖς σωθέμενοι φιλίη. f
 Ἐργατέ δείλ' ἔμαθον, καὶ ἔπη δὺς φημα, καὶ ὕβριν,
 Ἐλπόμενοι κείνας πάντα λέγειν ἔτυμα. h

B 5

Ἐν μὲν

THEOGNIDIS

Inter sodales vir prudens esto:

Omnia autem te latere tanquam absentem puta.

Scito ferre ridicula: foris vero fortis sis,

Cognoscens mores, quos quisque habet.

Inter insanos maxime insanio, sed inter iustos

Omniū hominū sum iustissimus.

Multi quidem diuites sunt mali, boni autem sunt pau-

Sed nos (cum) illis non commutabimus (peres:

Virtutem diuitijs: quoniam illud quidem stabile (est)

Opes vero hominū aliās alius habet. (semper,

Cyrne bonus quidem vir animum habet firmū semper,

Fortis vero (est) inque bonis positus, inque malis.

Si vero Deus malo viro facultates & diuitias dabit,

Insipiens malitiam non potest continere.

Nunquam ob paruum causam amicū virum perdi-

Credens graui Cyrne calumnia. (deris:

Si quis peccatis amicorū in omni (re) irascatur,

Nunquam inter se concordēs, neque amici

Poterunt esse. Peccata enim homines insequuntur

Mortales Cyrne, dii vero non uolunt ferre.

Et lentus consultus cepit celerem hominem, sequens

Cyrne, cum recta Deorum iustitia immortalium.

Quietus, sicut ego, mediam uiam ingredi pedibus:

Neque alijs tribuens Cyrne, (ea quae sunt) aliorum.

Nunquam exulem virum ob spem Cyrne osculaberis:

Neque enim domum regressus, est idem amplius.

Ne

Εν μὲν συοσίτοισιν ἀνὴρ πεπνυμένῳ ἴσθι:
 Πάντα δέ μιν λήθλει ὡς ἀπέοντα δόκη.
 Εἶδε φέρην τὰ γελοῖα, θυρήφι ἧ καρτερός εἰης,
 Γυγνώσκων ὀργλῶ, ἦν τιν' ἕκαστῷ ἔχθ.
 Εν μὲν μαινομένοις μάλα μαινόμεαι, ἐν ἧ δικαίοις
 Πάντων ἀνθρώπων ἐμὶ δικαιοτάτῳ.
 Πολλοί τοι πλεῖστοι κακοὶ, ἀγαθοὶ ἧ πένονται:
 Ἀλλ' ἡμεῖς τέτοις ἐ διαμψόμεθα
 Τῆς ἀρετῆς τὸν πλεῖστον: ἐπεὶ τ' μὲν ἔμπεδον αἰεὶ,
 Χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλῳ ἔχθ.
 Κύρην ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμῳ ἔχθ ἔμπεδον αἰεὶ,
 Τολμᾷ δ' ἐντ' ἀγαθοῖς κείμενῳ, ἔντε κακοῖς.
 Εἰ ἧ θεὸς κακῶ ἀνδρὶ βίον καὶ πλεῖστον ὀπάσθ,
 Αφραίνων κακίῳ ἐ δυνάται κατέχθ.
 Μὴ ποτ' ἐπὶ σμικρᾷ προφάσθ φίλον ἀνδρ' ἀπο-
 Πήθόμενῳ χαλεπῆ Κύρνε διαβολίη. (λέσθη:
 Εἴ τις ἀμαρτωλῆσι φίλων ἐπὶ πάλῃ χολῶτο,
 Οὐ ποτ' ἀν' ἀλλήλοισ ἀρβμοι, εἰδὲ φίλοι
 Εἶεν. ἀμαρτωλαὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἔπονται
 Θνητοῖς Κύρνε, θεοὶ δ' ἐκ ἐθέλουσι φέρην.
 καὶ βραδύς εὐβελῳ εἶλεν ταχυῶ ἀνδρα, διώκων
 Κύρνε, σὺ ἐυθείη θεῶν δικη ἀθανάτων.
 Ησυχῳ ὡππερ ἐγὼ μέσθω ὁδὸν ἔρχεο ποσσὶ:
 Μὴ δ' ἐτέροισι διδῆς Κύρνε, τὰ τ' ἐτέρων.
 Μὴ ποτε φεύγοντ' ἀνδρα ἐπ' ἐλπίδι Κύρνε φιλή-
 Οὐδε γὰρ οἴκαδε βᾶς, γίγνε) αὐτὸς ἔτι. (σθς:
 Μηδέν

i
 k
 l
 m
 n
 o
 p
 q
 r
 s
 t
 u
 v

THEOGNIDIS

Ne quid nimis propera, omnium media optima: et sic
Cyrne habebis virtutē quā quidē accipere difficile (est).

Iupiter mihi amicorū det remunerationē, qui me amāt

Et (me quā) inimicos magis Cyrne potentē fore.

Et sic possim videri inter homines Deus esse, (tis.

Si postquā remunerauero, me fors apprehēdat mor-

Sed Iupiter perfice mihi cœlestis opportunum votum:

Da verò mihi pro malis, & aliquo affici bono.

Moriar aut, si nullam malarū sedationē solitudinū

Inuenero, dederisq, pro calamitatibus calamitates.

Fatum enim sic est, ultio verò non apparet nobis

Virorum, qui meas facultates tenent, vi

Depredati: ego autem canis transiui alueum,

Torrente fluuio omnibus spoliatus, (tollat

Horum liceat nigrum sanguinem bibere, ac bonū at-

Numen, quod ex mea sententia perficiat hæc.

O improba paupertas, cur cessas (me) relinquēs, ad aliū

Virum ire? cur verò quidem me non volentē amas?

Quin abi, & domum aliam accede, neq, cum nobis

Semper miserabilis huius vitæ sis particeps.

Forti sis animo Cyrne in malis, postquā et in bonis gau-

Quando te & hæc fatum iubebat habere. (debas,

Sicut autem ex bonis accepisti malū, sic verò & rur-

Emergere tenta, deos precans. (sus

Neq, nimis ostenta, malum verò Cyrne ostentare,

Paucos sollicitos tui mali habes.

Virī

SENTENTIAE.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν, πάντων μέσ' ἄριστα, καὶ ἔτως
 Κύρην ἔξεις ἀρετῶν, ἦντε λαβεῖν χαλεπόν.
 Ζεὺς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν, οἱ με φιλεῦσι:
 Τῶν τ' ἐχθρῶν μείζον Κύρνε διωησόμενον.
 Χ' ἔτως ἂν δοκέοιμι μετ' ἀνθρώπων θεὸς εἶναι,
 Ἡ ἀποτισάμενον μοῖρα κίχη θανάτου.
 Ἀλλὰ Ζεὺς τέλεσόν μοι ὀλύμπιε καίριον εὐχλή:
 Δὸς δέ μοι ἀντὶ κακῶν, ταῖ τι παθεῖν ἀγαθόν.
 Τεθναίλω δ', εἰμήτι κακῶν ἔμπαυμα μεριμνῶν
 Εὐροίμλω, δοίης τ' ἀντ' ἀνιῶν ἀνίας.
 Αἴσα γ' ἔτως ἐστὶ, τίσις δ' ἔφαινεταὶ ἡμῖν
 Ἀνδρῶν, οἱ τὰ μὰ χεῖματ' ἔχουσι, εἴη
 Συλήσαντες: ἐγὼ ἣ κύνων ἐπέρησα χαράδρην,
 Χειμάρρῳ ποταμῶ πάντ' ἀποσειάμεν.
 Τῶν εἴη μέλαν αἶμα πιεῖν, ἐπὶ τ' ἐσθλὸς ἄροιστο
 Δαίμων, ὅς κατ' ἐμὸν νῆν τελέσειε τάδε,
 Ωδραὶ πενίη, τί μένεις προλιπῆσαι παρ' ἄλλον
 Ἀνδρῶν; τί ἣ δὴ μ' ἐκ ἐθέλοντα φιλεῖς;
 Ἀλλ' ἴθι, καὶ δόμον ἄλλον ἐποίχεο, μὴ ἣ μεθ' ἡμῶν
 Αἰεὶ δυσλῶς τῆδε βίβ μετεχε.
 Τόλμα Κύρνε κακοῖσιν, ἐπεὶ καὶ ἐσθλοῖσιν ἔχαιρες,
 Εὐτέ σε καὶ τῆτων μοῖρ' ἐπέβαλλεν ἔχειν.
 Ως δέ περ ἐξ ἀγαθῶν ἔλαβες κακόν, ὡς ἣ καὶ αὐτὸς
 Εκδύναται πειρῶ, θεοῖσιν ἐπιδυχόμεν.
 Μὴ ἣ λίλου ἐπίφαινε, κακόν δέ τι Κύρην ἐπιφαίνειν,
 Παύρης κηδεμόνας σῆς κακότητ' ἔχεις.

Ἀνδρός

13

x
 y
 z
 A
 b
 c
 d
 e
 f
 g
 h
 i
 k

THEOGNIDIS

Viri cor minuitur, magnam iniuriam passi,
 Cyrne, ulciscens uero augetur postea. (rit tuam),
 Bene demulce inimicū: post quā uero sub potestate uene
 Ulciscere ipsum, excusationem nullam admittens.
 Refrena mentem, linguam uero suauitas semper sequa-
 Improborum quidem est cor acrius. (tur,
 Non possum noscere animum civium, quem habent:
 Neq; enim beneficiens placeo, neq; male.
 Vituperant autem me multi simul mali, atq; etiam
 Imitari uero nemo insipientium potest. (boni:
 Ne me inuitum ui pungens sub plaustrum adige,
 In amicitiam nimis Cyrne attrahens.
 (O) Iupiter care, miror te: tu enim omnib. imperas,
 Honorem ipse habens, & magnam potestatem.
 Hominū uero bene nosti mentem, & animum cuiusq;
 Tua uero potentia omnium est summa (ô) Rex:
 Quomodo autem tua (ô) fili Saturni, audet mens ui-
 In eadem sorte, & iustum habere? (ros iniustos
 Sive probitate delectetur mens, siue scelere
 Hominum iniustis operibus incumbentium.
 Nihil quicquam discretum à numine est mortalibus,
 Neq; uia quam ingressus (quis) immortalib. placeat.
 Attamē aut diuitias habent innocuas: aly uero ex ma-
 Factis cohibent animum tamen paupertatis. (lis
 Matrem inopiam acceperunt (ij qui) iusta amant,
 Quæ uirorum impellit animum in errorem,
 Ladens

S E N T E N T I A E.

Ἀνδρὸς τοι καρδίη μινύθη, μέγα πῆμα παθόντῳ,

Κύρν', ἀπολινυμένου δ' αὖξεται ἐξοπίσω.

Εὐκώτιλλε τὸν ἐχθρὸν, ὅταν δ' ὑποχείριῳ ἔλθῃ,

Τῖσαιμιν, πρόσφασιν μηδεμίαν θέμενῳ.

Ἰαχε νόον, γλώσση ἢ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέδω,

Δφλῶν τοι τελέθη καρδίη ὀξυτέρη.

Οὐ δύναμαι γνῶναι νόον ἀσῶν, ὃν τιν' ἔχουσιν:

Οὔτε γὰρ εὐἔρδων ἀνδάνω, ἔτε κακῶς.

Μωμεῦν) δέ με πολλοὶ ὁμῶς κακοὶ, ἠδὲ καὶ ἐσθλοὶ:

Μιμείδω δ' ἔδεις τῶν ἀσόφων δύαται.

Μή μ' ἀέκοντα βίη κεντῶν ὑφ' ἀμαξάν ἔλαυε,

Εἰς φιλότητα λίλω Κύρνε προσελκόμενῳ.

Ζεῦ φίλε, θαυμάζω σε: σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσφης,

Τιμὴν αὐτὸς ἔχων, καὶ μεγάλῃ δυνάμει.

Ἀνθρώπων δ' εὐοΐσανόον, καὶ θυμὸν ἐκάσθ,

Σὸν ἢ κράτῳ πάντων ἐσθ' ὑπατον βασιλεῦ:

Πῶς ἢ σεο Κρονίδη τολμᾶ νότῳ ἄνδρας ἀλιτροὺς

Ἐν ταύτῃ μοίρᾳ, τόν τε δίκαιον ἔχων; (ὑβριν

Ἦν τ' ἐπι σωφροσύνῃ τερφθῆ νόος, ἵστε πρὸς τ

Ἀνθρώπων ἀδίκους ἔργμασι πφθόμενων.

Οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,

Οὐδ' ὁδὸς, ἢν τιν' ἰὼν ἀθανάτοισιν ἄδοι.

Ἐμπης δ' ὄλβον ἔχουσιν ἀπήμονα, τοί δ' ἀπὸ δφλῶν

Ἐργῶν ἴχονται θυμὸν, ὁμῶς πενίης.

Μητέρ' ἀμνηχανίλω ἔλαβον τὰ δίκαια φιλευῶτες,

Ἦτ' ἀνδρῶν προσάγῃ θυμὸν ἐς ἀμπλακίλω.

Βλάπτεισ'

THEOGNIDIS

Ladens in pectoribus mentes forti præ necessitate,
 Audet verò non uolens (uir) turpia multa ferre.
 Diuitijs cedens: quæ quidem mala multa docent,
 Mendaciaq₃ dolosq₃, perniciosasq₃ lites,
 Virum etiam inuitum, malum autem ei nihil uidetur,
 Hæ enim & molestam pariunt anxietatem.
 In paupertate autē quando (est) malus uir, tunc multo
 Apparet, donec quidē diuitiæ (eū) occupant. (melior
 Huius quidem iniusta cogitat mens, neq₃ semper
 Recta sententia pectoribus innata est.
 Illius autem neq₃ mala sequitur mens, neq₃ bona:
 Sed bonum audere oportet hæc & illa ferre.
 Reuerere uerò amicos, fugeq₃ perniciosum iusurandū:
 Verere autem immortalium iram deuigans.
 Nil nimis festina: tempus autem omnibus optimum
 Factis hominum, sæpe uerò ad uirtutem
 Festinat uir lucrum querens, quemcunq₃ fortuna
 Propensa in magnum delictum protrudit.
 Et eum fecit putare, quæ quidem sint mala, ea bona esse
 Facile: quæ uerò sint utilia, ea mala (esse.)
 Amicissimus cū esses (mibi) peccasti: ego uerò tibi autor
 Sed tu mentem nō bonam nactus eras. (nihil (sum):
 Nullum thesaurum liberis repones meliorem
 Pudore, qui bonos uiros Cyrne sequitur.
 Nullius hominum uicij uidearis esse socius,
 Quem cōsiliūmq₃ sequitur Cyrne, et quē potentia.
 Bibens

Βλάβησ' ἐν σήθεσι φρένας κρατερῆς ὑπὸ ἀναγ-
 Τολμᾶ δ' ἐκ ἐθέλων αἴχρα πολλὰ φέρειν. (κῆσ. Ζ
 χρημοσιώη εἰκων : ἢ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
 ψεύδεα τ', ἐξαπάτας τ', ἐλομένας τ', ἐρίδας. Η
 Ἄνδρα καὶ ἐκ ἐθέλοντα, κακὸν ἢ οἱ εἰδέν ἔοικεν,
 Ἡ γὰρ καὶ χαλεπὸν τίκτει ἀμηχανίῳ. β
 Ἐν πονίῃ δ' ὅτε δειλὸς ἀνὴρ, τότε πολλὸν ἀμείνων
 φαίνεται, ἔς τ' ἂν δὴ χρημοσιώη κατέχη. ς
 Τῶ μὲν γὰρ τὰ δικά φρονέει νόσθ, ἔτε περ αἰεὶ
 ἰθεῖα γνώμη σήθεσιν ἐμπεφύη. δ
 Τῶ δ' αὖ ἔτε κακοῖς ἐπεται νόσθ, ἔτ' ἀγαθοῖσι : ε
 Τὸν δ' ἀγαθὸν τολμᾶν χρῆτάτε καὶ τὰ φέρειν.
 Αἰδέσθ ἢ φίλος, φεύγειν τ' ὀλεσιώορας ὄρκυς :
 Ἐντρεπε δ' ἀθανάτων μῶν ἀλδᾶμεν θ.
 Μηδέν ἄγαν σπεύδειν : καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄρις θ.
 Ἐργασιν ἀνθρώπων, πολλὰκι δ' εἰς ἀρετῶν
 Σπεύδει ἀνὴρ, κέρδθ διζήμεν θ, ἴντινα δαίμων
 Πρόφρων εἰς μεγάλην ἀμπλακίῳ παράγει. Η
 καὶ οἱ ἔθηκε δοκεῖν, ἄ μὲν ἢ κακὰ, ταῦτ' ἀγαθ' εἶναι
 Εὐμαρέως : ἄ δ' ἂν ἢ χρῆσιμα, ταῦτα κακὰ. ι
 Φίλτατθ ὧν ἤμαρτες, ἐγὼ δέ τοι αἴτι. θ εἰδέν :
 Ἀλλ' αὐτὸς γνώμης ἐκ ἀγαθῆς ἔτυχες. κ
 Οὐδένα θησαυρὸν πασὶν καταθήσῃ ἀμείνω
 Αἰδέσθ, ἢ τ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι Κύρην ἔπεται. λ
 Μηδέν θ ἀνθρώπων κακίας δοκεῖ εἶναι ἑταῖρθ,
 ὧ γνώμηθ ἔπεται Κύρνε, καὶ ὧ δυνάμις. μ

C Πίνων

Πίνων δ' ἔχ' ἕτως θωρήσομαι, ἔδέ με οἶν[Ⓞ]
 Εξάγῃ, ὥστ' εἰπεῖν δῆλον ἔπ[Ⓞ] περὶ σου.
 Οὐδεν' ὁμοῖον ἐμοὶ δυνάμαι διζήμεν[Ⓞ] εὐρεῖν
 Πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μὴ τις ἔνεσι δόλ[Ⓞ].
 Ες βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρέβομαι, ὥστε μολύβ-
 χυτος: ὑπερτερῆς δ' ἄμμιν ἔνεσι νό[Ⓞ]. (δα
 Πολλὰ με ἢ σιωπῆντα παρέρχε), ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
 Σιγῶ, γιγνώσκων ἡμετέρῳ δυνάμιν.
 Πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσση θύραι ἐκ Ἰπικῆντας
 Ἀρμόδιαι, καὶ σφιν πολλ' ἀμέλητα μέλη.
 Πολλὰκι γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἐνδὸν ἀμφοῖν:
 Εἰθλὸν δ' ἐξελθὼν λωῖον, ἢ τὸ κακόν.
 Πάντων μὲν μὴ Φυῶαι Ἰπικητοῖσιν ἄριστον,
 Μῆδ' εἰσεῖν αἰγὰς ὄξε[Ⓞ] ἡελίου:
 Φυτότα δ' ὅπως ὠκισα πύλας αἰδαο περῆσαι,
 καὶ κείσθαι πολλῶ γλιῶ ἐπαμνησάμενον.
 Φύσαι καὶ θρέψαι ῥῶον βροτὸν, ἢ φρένας εἰθλῆς
 Ενθέμεν, ἔδεις πῶ τῆτο γ' ἐπεφράσατο.
 Οσις σώφρον' ἔθηκε τὸν ἀφρονα, καὶ κακὸν εἰθλὸν,
 Εἰ δ' ἀσκληπιάδαις τῆτο ἔδωκε θεός,
 Ἰᾶσθαι κακότησα, καὶ αἰτηρᾶς φρένας ἀνδρῶν,
 Πολλὰς ἀν μισθῆς, καὶ μεγάλους ἔφερον.
 Εἰ δ' ἦν ποιητὸν τε καὶ ἐνθετον ἀνδρὶ νόημα,
 Οὔποτ' ἂν ἐξ ἀγαθῆ πατρὸς ἔγρητο κακός,
 Πηθόμεν[Ⓞ] μύθοισι σαόφροσιν: ἀλλὰ διδάσκων
 Οὔποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἀνδρ' ἀγαθόν.

THEOGNIDIS

*Stultus (est), qui meam quidem habet mentem in cu-
 suam verò ipsius propriam nihil curat: (stodys,
 Nemo sanè (in) omnib. est beatus: sed (vir) quidē bonus
 Sustinet habere malum, et non manifestius (est) tamē
 Improbus verò neq₃ (in) malis nouit, neq₃ (in) bonis
 Animum habens manere. Immortalium autē dona
 Varia mortalibus adueniunt: sed sustinere
 Oportet dona deorum, quali acunq₃ (hi) dant, habere.
 Si me vis lauare, capite impolluta à summo
 Semper alba aqua fluet nostro:
 Inueniesq₃ me omnibus in rebus, tanquam excoctum
 Aurum, rubrum aspectu, quando teritur indice:
 Cuius colorem de super nigra non tangit rubigo,
 Neq₃ caries, semper uerò florem habet purum.
 (O) homo, si prudentia sortitus esses partem ut (es)
 Et prudens sic, ut demens, fuisses. (stulticia:
 Multis admirandus videreris ciuium
 Sic, ut nunc nihili dignus es.
 Nequaquam utile est mulier iuuenis viro seni:
 Non enim gubernaculo paret, quomodo acatium:
 Neq₃ ancoram habent, abrumpens verò vincula
 Sape de nocte alium habet portum.
 Nunquam non faciendis mentem adhibe, neq₃ intendas
 Rebus, quarum facultas est nulla. (animum.
 Facile sanè rem dij dederunt, neq₃ quicquam malam,
 Neq₃ bonam, difficili autem facto gloriam habet.*

Circa

S E N T E N T I A E.

Νήπιον, ὅς τ' ἔμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν φυλακῇσι.
 Τὸν δ' αὐτῷ ἴδιον ἔδεν ἐπιτρέφεται.
 Οὐδεὶς τοι πάντ' ἐστὶ πανόλβιον, ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
 Τολμᾷ ἔχειν τὸ κακόν, κ' ἐκ ἐπίδηλον ὄρωσ.
 Δειλὸς δ' ἔτε κακοῖσιν ἐπίσεται, ἔτ' ἀγαθοῖσιν
 θυμὸν ἔχων μίμνειν, ἀθανάτων ἢ δόσεις
 Παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ', ἀλλ' ἐπιτολμᾶν
 χρὴ δ' ὠρ' ἀθανάτων, οἷα διδῶσιν, ἔχειν.
 Εἴ μ' ἐθέλεις πλυθεῖν, κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπὸ
 Αἰεὶ λυκὸν ὕδωρ ρεύσεται ἡμετέρης: (ἀκρης
 Εὐρήσῃς δέ με πᾶσιν ἐπ' ἔργμασιν, ὡς περ' ἀπεφθον
 χρυσόν, ἐρυθρὸν ἰδεῖν τριβόμενον βασάνῳ:
 Τῷ χρυσοῦ καθύπερθε, μέλας ἔχ' ἀπλεταῖ ἴος.
 οὐδ' εὐρώς, αἰεὶ δ' ἀνθ' ἔχ' καθαρόν.
 Ἀνθρωπ', εἰ γνώμης ἔλαχες μέρῳ, ὡς περ' ἀνοίης,
 καὶ σώφρων ἔτως, ὡς περ' ἀφρων ἐγρῶς.
 Πολλοῖς ἀνζηλωτὸς ἐφαίνεο τῶν ἢ πολιτῶν
 οὕτως, ὡς περ' νῦν ἔδενος ἄξιον εἶ.
 οὗτοι σύμφερόν ἐστι γυνὴ νέᾳ ἀνδρὶ γέροντι:
 οὐ γὰρ πηδάλιον πείθειαι, ὡς ἀκαλῶν,
 οὐδ' ἀγκυρᾶν ἔχουσιν, ἀπορρήξασα ἢ δεσμὰ
 Πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχ' λιμένας.
 Μὴ ποτ' ἐπ' ἀπρηκτοῖσι νόον γ' ἔχε, μηδὲ μενοίνας
 χρῆμασι, τῶν ἀνυσις γίγνετ' ἔδερμία.
 Εὐμαρέως τοι χρῆμα θεοὶ δόσαν, ἔτε τι δῆλόν,
 οὐτ' ἀγαθόν, χαλεπῶ δ' ἔργματι κῦδ' ἔχ'

THEOGNIDIS

Circa uirtutem conterere, & tibi iusta amica sunt,
 Neq; te uincat lucrum, quod turpe sit.
 Neminem horum inuitum manere coge apud nos,
 Neq; foras iube non uolentem ire,
 Neq; dormientem excita (ô) Simonides quęcunq; no-
 Armatum uino mollis somnus corripuerit. (struma
 Neq; uigilantem iube inuitum dormire:
 Omnis enim coacta res molesta est.
 Bibere uero uolenti astando (quis) misceat:
 Non omnes noctes contingit suauia pati.
 At ego, modum enim habeo suauis uini,
 Somni sedatoris malorū memor ero domū profectus.
 Ostendam aut q; uinum iucundissimum est uiro pota-
 Neq; enim sobrius sum, neq; valde ebrius. (tu:
 Quisquis autem præterierit potus modum, non ampli-
 Suae ipsius linguae compos est, neq; mentis. (us ille
 Loquitur autem infinita, quæ sobrijs uidentur turpia:
 Veretur uero faciens nihil, quando ebrius fuerit:
 Ante qui erat sapiens, tunc stultus. Sed tu hæc
 Cognoscens, ne bibe uinum supra modum:
 Sed aut priusquam potus sis, surge, ne te urgeat
 Venter, ceu malum seruum quotidianum.
 Aut presens ne bibe: tu uero habes hoc uanum,
 Calicis semper caussa sane potus es.
 Hic enim fertur amicorū gratia, ille uero proponitur:
 Illum uero dijs libas, hunc in manu habes.

Negare

SENTENTIAE.

19
 Αμφ' ἀρετῆ τρέβου, καὶ σοὶ τὰ δίκαια φίλ' ἔσω,
 Μὴ δέ σε νικάτω κέρδιον, ὅ, τ' αἰσχρὸν ἔοι.
 Μηδένα τῶν δ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
 Μηδὲ θύραζε κέλευ' ἐκ ἐθέλοντ' ἵεναι,
 Μηδ' εὐδοντ' ἐπέγχεσσι σιμωνίδη, ὅν τινα ἡμῶν
 Θωρηχθέντ' οἴνω μαλθακὸς ὑπὸν ἔλοι.
 Μηδὲ τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδην.
 Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρεῖμα ἀνιηρὸν ἔφυ.
 Τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παρασαδὸν οἰνοχοεῖται.
 Οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἄβρα παθεῖν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ, μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου,
 Ἰππολυσιπέτου μνήσομαι οἴκαδ' ἰών.
 Δείξω δ' ὡς οἴνον χαριέστατον ἀνδρὶ πεπόωτος.
 Οὔτε τι γὰρ νήφω, ἔτε λίω μεθύω.
 Ὅς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσι μέτρον, ἐκέτι κῆν
 Τῆς αὐτοῦ γλώσσης κάρτερος, ἔδὲ νόου.
 Μυθεῖται δ' ἀπόλαμνα, τὰ νήφουσ' εἶδεν αἰσχρὰ.
 Αἰδεῖται δ' ἔρδων ἔδεν, ὅταν μεθύῃ.
 Τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων, τότε νήπιον, ἀλλὰ σὺ ταῦτα
 Γινώσκων, μὴ πῖν' οἴνον ὑπερβολάδιω.
 Ἀλλ' ἢ πρὶν μεθύειν ὑπανίστασο, μὴ σε βιάσθω
 Γαστήρ, ὡς ἐκακὸν λάτρην ἐφημέριον.
 Ἡ παρῶν μὴ πῖνε: σὺ δ' ἔχε ἔτο μάταιον.
 Τῆς κοτύλης αἰεὶ τένεκά τοι μεθύεις.
 Ἡ μὲν γὰρ φέρεται φιλοτήσι, ἢ ἢ πρόκηται:
 πλὴν ἢ θεοῖς σπένδεις, πλὴν δ' ἴπτι χερὸς ἔχεις.

THEOGNIDIS

Negare non nosti, inuincibilis uero sanè ille (est),
 Qui multos bibens nil ineptum dicet.

Vos uero bene loquimini ad craterem manentes,
 Inuicem iurgia diu prohibentes.

In medium loquentes simul cum uno, & cum omnibus,
 Et sic conuiuium sit non iniucundum.

Insipientis uiri simul & sapientis, uinum: quando sanè
 Potatur supra modum, leuem facit mentem.

In igne quidem aurum & argentum periti uiri
 Cognoscunt: uiri uero uinum indicat mentem,
 Et maxime etiã sapientis, q̄ supra modũ hausit bibens,
 Ita ut deturpet & (eum), (qui) prius erat sapiens.

Vino grauior caput (ô) Onomacrite, et mihi uim infert
 Uinum, & mentis non amplius ego sum custos
 Nostra, at domus circumcurrit: sed sanè surgens
 Tentabo, num forte & pedes uinum habeat,
 Et mentem in pectoribus, timeo autẽ ne quid stultum
 Faciam ebrius, & magnum dedecus habeam.

Uinum potatum copiose malũ (est): si uero quis ipsum
 Bibat sapienter, non malum (est), sed bonum.

Venisti sanè (ô) Cleariste profundum pontũ permensus
 Huc ad nihil habentem, ô miser, nihil habens.

Nauis sanè lateribus sub transtra ponemus nos
 (O) Cleariste, quæ habemus, et quæ tribuunt dij, (uenerit
 Eorũ aut quæ sunt (nobis) optima dabimus, si uero quis
 (O) Iupiter, amicus qui sit, (dicã ei) recumbe, ut ami
 (citiam habes.

S E N T E N T I A E

Ἀρνείας δ' ἐκ οἴδας, ἀνίκητος δέ τοι ἔστι,

ὅς πολλὰς πίνων μή τι μάταιον ἐρεῖ.

Ἰμῆς δ' εὖ μυθεῖσθε παρὰ κρητῆρι μένοντες.

Ἀλλήλων ἔριδας δὴν ἀπερυκόμενοι.

Εἰς τὸ μέσον φωνεῦτες ὁμῶς ἐνὶ, καὶ σὺν ἅπασιν,

χ' ἔτως συμπόσιον γίγνεται ἐκ ἄχαρι.

Ἀφρονος ἀνδρὸς ὁμῶς ἢ σώφρονος, οἴνου, ὅταν δὴ

Πίνεθ' ὑπὲρ τὸ μέτρον, κῆφον ἔθηκε νόον.

Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἰδρῖες ἄνδρες

Γιγνώσκουσ' : ἀνδρὸς δ' οἴνου ἔδρξε νόον,

καὶ μάλα περ πινυτ' ἔτον ὑπὲρ μέτρον ἤρετο πίνων,

Ὡς κατακλιθεῖς, ἢ πρὶν εἶντα σοφόν.

Οἴνοβαρῶν κεφαλῶν ὀνομάεστε, καὶ μετ' αἵται

οἴνου, ἀτὰρ γνώμησ' ἐκ ἔτ' ἐγὼ ταμίης

Ἡμετέρης, τὸ ἦ δῶμα περιτρέχει. ἀλλά γ' ἀνασῆς

Πρήσω, μή πως καὶ πόδας οἴνου ἔχη,

καὶ νόον ἐν στήθεσσι, δέδοικα ἦ μή τι μάταιον

ἔρξω θωρηχθεῖς, καὶ μέγ' οἴνου ἔχω.

οἴνου πινόμενος πάλυς κακός, ἢν δέ τις αὐτὸν

Πίνῃ ἐπισαμένως, ἔ κακός, ἀλλ' ἀγαθός.

Ἡλθες δὴ κλεάρισε βαθυὶν δὴ πόντον ἀνύσας

Ἐνθάδ', ἐπ' ἔδεν ἔχοντ', ὦ τάλαν, ἔδεν ἔχων

Νηὸς τοι πλοῦρησιν ὑπὸ ζυγὰ θήσομεν ἡμεῖς

κλεάριθ', οἳ ἔχομεν, χ' οἷα δίδῃσι θεοί.

τῶν δ' ὄντων τὰ ἄριστα παρέξομεν, ἢν δέ τις ἐλθῆ

Ζεῦ φίλος ὦν, κατάκυσ', ὡς φιλότιτος ἔχῃς.

THEOGNIDIS

Neq₃ quid facultatum mearum celabo (te) neq₃ quid
 Tui causa hospitij aliunde afferemus. (maius
 Si uero quis percontetur (de) mea uita, sic illi dicito:
 Quod bene quidē difficulter, q₃ difficulter uero maxi-
 Sic, ut unū quidē hospitē patriū nō reijcere, (me bene,
 Xenia uero plura est non potens praeberere.
 Non te frustra (o) Plute mortales colunt maxime.
 Reuera enim facile calamitatem fers.
 Etenim diuitias quidem habere bonos par est:
 Paupertas uero malo commoda uiro ferre.
 Heu meam pubertatem, & senectutem exitialem,
 Hanc quidem imminentem, illam uero discedentem.
 Neq₃ quenquam prodidi amicum, & fidelem socium:
 Neq₃ in meo animo dolosum nihil inest.
 Semper mihi carum cor exultat, quando audiero
 Tibias sonantes desiderabilem sonum.
 Lator uero bene bibens, & tibicinem audiens:
 Lator uero bene sonam manibus lyram tenens:
 Nunquam seruile caput rectum natum est,
 Sed semper obliquum, & cernicem obliquam habet.
 Neq₃ enim ex Scilla rose nascuntur, neq₃ hyacinthus:
 Neq₃ unquam ex ancilla filius ingenuus.
 Nullus uir amice Cyrne compedes fabricat sibi,
 Si non meam mentem decipiunt dij.
 Timeo ne hanc ciuitatem (o) Polypada, iniuria
 Quae Centauros crudiuoros, perdat.

Oportet

S E N T E N T I A E.

Ούτε τι τῶν ὄντων ἀποθήσομαι, ἔτε τι μείζον
 Σῆς ἔνεκα ξενίης ἄλλοθεν οἰσόμεθα.
 Ἦν δέ τις ἐρωτᾷ τὸν ἐμὸν βίον, ὧδέ οἱ εἰπεῖν·
 Ὡς εὖ μὲν χαλεπῶς, ὡς χαλεπῶς ἢ μάλ' εὖ.
 Ὡς δ' ἕνα μὲν ξείνον πατρῷον ἐκ ἀπαλείψην,
 Ξείνια δὲ πλεόν' ἔς' ἐδωατὸς παρέχην.
 Οὐ σὲ μάτῳ, ὦ πλᾶτε, βροτοὶ τιμῶσι μάλιστα·
 ἢ γὰρ ῥηϊδίως τῷ κακότητι φέρεις.
 καὶ γὰρ τοι πλεῖστον μὲν ἔχην ἀγαθοῖσιν ἔοικεν·
 Ἡ πενίη ἢ κακῶ σὺμφορῶ ἀνδρὶ φέρην.
 Οἱ μοι ἐγὼν ἤρας, καὶ γήρα ἔλομένοιο,
 Τᾶ μὲν ἐπερχομένου, τῆς δ' ἀπανισαμένης.
 Ούτε τινα προὔδωκα φίλον, καὶ πιστὸν ἐταῖρον·
 Οὐτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ, δάλιον ἐδέν ἐνι.
 Αἰεὶ μοι φίλον ἦτορ ἀγάλλεται, ὅπως ἂν ἀκῆσω
 Αὐλῶν φθεγγομένων ἡμερόεσσαν ἵπαι.
 Χαίρω δ' εὖ πίνων, καὶ ἴω' αὐλητῆρ' ἀκῆων·
 Χαίρω δ' εὐφρογῶν χερσὶ λύριον ὀχέων.
 Οὐποτε δουλείη κεφαλὴ εὐθεῖα πέφυκεν,
 Ἀλλ' αἰεὶ σκολιή, καὶ αὐχένα λοξὸν ἔχει.
 Ούτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, ἔθ' ὑάκινθ'·
 Οὐδέ ποτ' ἐκ δάλης τέκνον ἐλευθέριον.
 Οὐ τις ἀνὴρ φίλε Κύρνε πέδας χαλκιδέεται αὐτῷ.
 Εἰ μὴ ἐμὴ γνώμῳ ἐξαπατῶσι θεοί.
 Δφμαίνω μὴ τῷ ἢ πόλιν Πολυπαίδην, ὕβρις,
 Ἡπὲρ κενταύρου ἀμοφάγους, ὀλέση.

Χρήμε

THEOGNIDIS

Oportet me ad amissum, & rectam rationem, hanc in-
 Cyrne causam: equumq; utrisq; dare, (dicare
 Vatibus, auiusq;, & ardentibus sacrificijs,
 Ut non erroris turpe dedecus habeam.
 Neminem unquam malo urge, sed iusto
 Beneficentia nihil (est) melius.
 Nuncius mutus bellum multilacrymum excitat
 Cyrne, ex procul conspicua apparens specula.
 Quin equis iniyce velocibus frena,
 Hostilibus enim ipsos viris occursurus video.
 Non multo spacio pertransibunt semitam,
 Nisi meam mentem fallunt dii.
 Oportet forti esse animo grauib. in dolorib. constitutum
 Atq; dijs petere liberationem immortalib. (virum,
 Considera, periculum quidem in nonacule stat acie,
 Aliquando multa habebis, aliquando pauciora:
 Ita ut tu neq; valde abundans possessionibus fias,
 Neq; tu in multam opulentiam euadas.
 Sit mihi alia quidem me habere, alia verò multa do-
 Ope hostium amicis habere. (nare:
 Vocari vero ad conuiuium, sedere autem iuxta bonum
 Virum, utilem sapientiam omnem scientem,
 (Causa) intelligendi, quādo aliquid dixerit sapiens, ut
 Et hoc ad domum lucrū habens abeas. (docearis,
 Pubertate oblectans (me) ludo: diu enim sub
 Terra, amissa anima, iacebo sicut lapis

Mutus:

SENTENTIAE.

χρή με πὰρὰ σάθμιω, ἢ γνώμην τῷδε δικάσαι

Κύρνε δίκην: ἴσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμεν,

Μάντεσιν, οἰωνοῖς τε, καὶ αἰθομένοισι ἱεροῖσιν,

Ὅφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχροὺν ὄνειδος ἔχω.

Μηδένα πω κακότητι βιάζου, τῷ ἢ δικαίῳ

Τῆς εὐεργεσίης ἔδεν ἀρειότερον.

Ἀγγελος ἀφθογῆος πόλεμον πολύδακρον ἐγείρει

Κύρην, ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς.

Ἀλλ' ἴπποισι ἐμβαλε τανυπτερυγέσσι χαλινῶς,

Δηίων γὰρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω.

Οὐ πολλὸν τὸ μεσηγὺ διαπρήξουσι κέλευθον,

Εἰ μὴ ἐμὴ γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

χρητολμῶν χαλεποῖσιν ἐν ἀλγεσι κείμενον ἀνδρῶν,

Πρὸς τε θεῶν αἰτεῖν ἐκλυσιν ἀθανάτων.

Φράζου, κίνδυνός τοι ἐπὶ ζυγῶ ἴσεται ἀκμῆς,

Ἄλλοτε πολλ' ἔξεις, ἄλλοτε παυρότερα:

Ὡσε σε μήτε λίω ἀφνέον κτεάτεσσι γνέου,

Μήτε σέγ' ἐς πολλῷ χρημοσιώῳ ἐλάσαι.

Εἴη μοι τὰ μὲν αὐτὸν ἔχον, τὰ ἢ πολλ' ἐπιδοῦμαι:

Χρήματα τῶν ἐχθρῶν τοῖσι φιλοῖσιν ἔχον.

Κεκλήσθαι δ' ἐς δαῖτα, παρέζεσθαι ἢ παρ' ἐσθλὸν

Ἄνδρα, χρεῶν σοφίην πᾶσαν ἐπισάμενον,

Τῶ συνικεῖν, ὅπότε ἀντιλέγη σοφὸν, ὄφρα διδάχθῃς,

Καὶ τῶτ' εἰς οἶκον κέρδος ἔχων ἀπίης.

Ἡβητερπόμενος παίζω, δηρὸν γὰρ ἐνερθεῖν

Γῆς, ὀλέσασθαι ψυχὴν κείσομαι, ὥσε λίθος

Ἀφθογῆος

S E N T E N T I A E.

Mutus: linguam autem amabilem lucem solis. (us)

Quamuis vero bonus fuerim, videbor nihil ampli-

Opinio quidem hominibus malum magnum (est) experientia autem

Multi in expertam opinionem habent bonorum. (optimum)

Bene habeo, bene habe. quid nuncium alium mittis?

Beneficij facile (est) nuncium.

Me amici produnt, quoniam inimicum fugio,

Tanquam gubernator Chæradas marinas.

Facile (magis) ex bono facere malum, quam ex malo bo-

Ne me doce: minimè tantus sum, (ut) discam. (num)

Odi malum virum: tacita vero adsum,

Parnæ avis leuem habens mentem.

Odi vero mulierem circumcurstantem, virumque proter-

Quicumque alienum vult aruum arare. (uum,

Sed quæ quidem præterierunt, impossibilia sunt factu

Opera: quæ autem post (erunt), custodia cura sint.

Omnibus sane periculum in rebus: neque quis novit

Quo evadere futurus est, re incipiente.

Sed hic quidem celebrari tentans, non providus

In magnum incommodum, & grave cecidit.

Sed beneficienti Deus in omnibus ponit

Successum bonum, liberationem stultitiæ.

Tolerare oportet quæ dant dii hominibus mortalibus,

Facileque ferre utramque sortem.

Neque malis agrotans ange mentem, neque bonis (videris,

Oblecteris repente, ante (quam) finem extremum

(O) homo

Αφθογῶ : λείψω δ' ἐρατὸν φάϑη ἡελίοιο.
 Εμπης δ' ἐοθλὸς ἐὼν ὄψομαι ἔδεν ἔτι.
 Δόξα μὲν αὐθρώποισι κακὸν μέγα, πείρα δ' ἄριστον.
 Πολλοὶ ἀπείρητον δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.
 Εὖ ἔρδω, εὖ πράττε, τί κ' ἀγγελον ἄλλον ἰάλλης;
 Τῆς εὐεργεσίης ῥηδίη ἀγγελίη.
 Οἱ με φίλοι προδιδῶσιν, ἐπεὶ τὸν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι
 Ὡς ἐκυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.
 Ῥῆδιον ἐξ ἀγαθῶ θεῖναι κακὸν, ἢ κ' κακῶ ἐοθλόν.
 Μή με δίδασκ' : ἔτοι τηλίκῳ ἐμὶ μαθεῖν.
 Εχθαίρω κακὸν ἄνδρα : καλυψαμένη ἢ πάρρημι,
 Μικρῆς ὄρνιθῶ κῆφον ἔχουσα νόον.
 Εχθαίρω ἢ γυναῖκα περιδρομον, ἄνδρα τε μάργον,
 Ὡς τῷ ἀλλοτρίῳ βέλετ' ἄρξραν δρῶν.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν ἀμήχαν' ἐνεσι γνέουζ
 Ἔργα, τὰ δ' ἐξοπίσω τῇ φυλακῇ μελέτω.
 Πᾶσιν τοι κίνδυνῶ ἐπ' ἔργμασιν, ἔδέ τις οἶδε
 Ποῖ χήσφν μέλλῃ, πρήγματῶ δρχομένου.
 Ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκίμειν πρήσμενῶ, ἔπενοήσας
 Εἰς μεγάλλω ἄτῳ, καὶ χαλεπῶ ἔπεσε.
 Τῶ ἢ καλῶς ποιῶντι θεὸς περὶ πάντα τίθησι,
 Σιωτυχίλω ἀγαθῶ, ἐκλυσιω ἀφροσύνης.
Τολμᾶν χρῆ, τὰ διδῶσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσι,
Ῥηιδίως ἢ φέρην ἀμφοτέρων τὸ λάχῶ.
Μήτε κακοῖσι νοσῶν λυπῶ φρένα, μήτ' ἀγαθοῖσι
Τερφθῆς ἐξαπίνης πρὶν τέλῶ ἀκρον ἰδεῖν.

ανθρωπ'

(us
 pli-
 aite
 nu.
 is?
 bo-
 mte
 er-
 m,
 Etu
 ni.
 is,
 m
 o

THEOGNIDIS

(O) homo, inter nos à longe simus amici:

Præter hanc, omnis rei est satietas.

Diu sanè & amici simus. ceterũ etiam alijs conuersare
Viris, qui tuam magis cognoscunt mentem.

Non me fefellisti iens per viam, quam iam & prius
Agebas, furans nostram amicitiam.

Peri(ò) dysq̃ inimice, & hominibus infidelis,
Frigidum qui in sinu varium habebas anguem.

Talia verò & Magnetæ perdidērũt facinora, et iniu-
Qualia nunc sacrã hanc civitatem occupant. (ria,
Multo sanè plures (quàm) fames, satietas perdidit iã
Viros, quotquot parte plus habere volebant.

(In) initio mendacij modica gratia, atq̃ in fine:

Turpe sanè lucrum, & malum utrunq̃

Est: neq̃ quicquam pulcrum (est, ei) quem mendacium
Viro: etsi exierit primũ ex ore. (comitetur,

Non difficile (est) vituperare propinquum, neq̃ ipsum
Laudare: improbis viris hæc curæ sunt.

Tacere autem non volunt mali, mala garrientes,
Sed boni omnium modum sciunt habere.

Neminem prorsus bonum, & moderatum virum,
Eorum (qui) nunc (sunt), hominum sol aspicit.

Non admodũ hominib. ex animi sententia omnia fiunt,
Multo enim mortalib. præstantiores (sunt) immor-

Multum in anxietatibus uersor, mœrens corde: (tales,
Summam enim paupertatem non prætercurrimus.

Qui-

Ἀνθρώπων, ἀλλήλοισιν ἀπόπροθεν ὤμεν ἑταῖροι:

Πλὴν τῆτος, πάντος χρήματός ἐστι κόρη.

Διὸ δὴ καὶ φίλοι ὤμεν. ἀτὰρ τ' ἄλλοισιν ὀμιλεῖν

Ἀνδράσιν, οἱ τὸν σὸν μᾶλλον ἴσασιν νόον.

Οὐ μ' ἔλαθες φοιτῶν κατ' ἀμαξίτον, ἣν ἄρα καὶ πρὶν

Ἡλάσσης, κλέπτων ἡμετέρῳ φιλίῳ.

Ἐρρε θεοῖσιν τ' ἐχθρῆ, καὶ ἀνθρώποισιν ἄπιστε,

Ψυχρὸν ὅς ἐν κόλπῳ ποικίλον εἶχες ὄφιν.

Τοιάδε καὶ Μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα καὶ ὕβρις,

Οἷα τὰ νῦν ἱερῶ τῷδε πόλιν κατέχῃ.

Πολλῶ τοι πλέονας λιμῆ κόρη ὤλεσεν ἤδη

Ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλείον ἔχῃν ἔθελον.

Ἀρχῇ ἐπὶ ψεύδους μικρὴ χάρις, ἐς τε τελειῶν:

Ἀισχρὸν δὴ κέρδι καὶ κακὸν ἀμφοτέρων

Γίγνεται: ἐδέτι καλὸν, ὅτῳ ψεύδι προσομαρτῆ

Ἄνδρῖ, κὰν ἐξέλθῃ πρῶτον ἀπὸ σώματος.

Οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸν πλεῖστον, ἐδέμεν αὐτὸν

Ἀινῆσαι, δὴλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλη.

Σιγαῖν δ' ἐκ ἐθέλῃσι κακοὶ, κακὰ λεχάζοντες,

Οἱ δ' ἀγαθοὶ πάντων μέτρον ἴσασιν ἔχῃν.

Οὐδένα παμπήδῳ ἀγαθὸν, καὶ μέτριοι ἀνδρα.

Τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾶ.

Οὔτι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελῆται,

Πολλῶ γὰρ θνητῶν κρέσσονες ἀθάνατοι,

Πόλλ' ἐν ἀμηχανίῃσι κυλίνδομαι, ἀχνύμενοι κῆρ,

Ἀκρῶ γὰρ πενίῳ ἐχ' ὑπερεδράμομεν.

D

Πᾶς

THEOGNIDIS

Quilibet diuitem uirum colit, contemnit autem pau-
 Omnibus uero hominibus ea inest mens. (perem :
 Omnigena nequitia inter homines sunt,
 Omnigena q̄ uirtutes, & uitæ artes. (qui,
 Difficile (est) sapientem apud insipientes multa lo-
 Et tacere semper : hoc enim non (est) possibile.
 Turpe sane (est) ebrium apud uiros sobrios esse :
 Turpe uero, si sobrius apud ebrios maneat.
 Pubertas & adolescentia alienat mentem uiri :
 Multorum uero effert animum in errorem.
 Cui non animi libidine fortior (est) mens, (ille) semper
 Cyrene, & magnis versatur in erroribus. (in noxis
 Consulta bis & ter, quod tibi in mentem uenerit :
 Nocuus enim profecto præceptus uir est.
 Viros bonos sequitur consilium, & pudor :
 Qui nunc inter multos reuera (sunt) pauci.
 Spes & periculum inter homines (sunt) similes :
 Illa enim graua sunt numina, utrinq̄.
 Sape præter opinionem & spem contingit inuenire
 Res uirorum : consilijs uero non inest finis.
 Non sane molestia afficit ullus, neq̄, amicum, neq̄, ini-
 Nisi seriam rem consequaris. (micum :
 Multi apud Craterem amici sunt sodales :
 In autem seria re pauciores.
 Paucos curatores fideles inuenias amicos,
 Positus in magna animi anxietate.

Iam

Πᾶς τις πλέσιον ἄνδρα τίς, ἀτίς ἢ πενιχρόν :

Πᾶσιν δ' αἰθρώποις αὐτὸς ἔνεσι νόσος.

Παντοῖαι κακότητες ἐν ἀθρώποισιν ἔασι,

Παντοῖαι δ' ἄρεταί, καὶ βίτου παλάμαι.

Αργαλέον φρονέοντα παρ' ἀφροσι πολλ' ἀγορεύειν,

καὶ συγᾶν αἰεὶ : τῆτο γ' ἔδυνατόν.

Αἰχρὸν τοι μεθύοντα παρ' ἀνδράσι νήφουσ' εἶναι :

Αἰχρὸν δ' εἰ νήφων παρ' μεθύουσι μένη.

Ἡβη καὶ νέουτος ἴπικσφίξῃ νόον ἀνδρός :

Πολλῶν δ' ἐξαιρέθ θυμὸν ἐς ἀμπλακίαν.

ὦ περ μὴ θυμὸς κρέστων νόσος, αἰὲν ἐν ἄταις

Κύρνε τι, καὶ μεγάλας κῆται ἐν ἀμπλακίαις,

Βουλεύς δ' ἰς καὶ τρεῖς, ὅ, τι κα' ἐπιτὸν νόον ἔλθοι :

Ατηρὸς γάρ τοι λάβροσ ἀνὴρ τελέθῃ.

Ανδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἔπεται γνώμητε καὶ αἰδώς,

Οἱ νῦν ἐν πολλοῖς ἀτρεκέως ὀλίγοι.

Ἐλπίς καὶ κίνδυνος ἐν ἀθρώποισιν ὁμοῖοι :

Οὔτοι γ' χαλεποὶ δαίμονες ἀμφότεροι.

Πολλάκι παρ' δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εὐρεῖν

Ἐργ' ἀνδρῶν βελαῖς δ' ἔκ' ἐπέχρητο τέλοσ.

Οὔτοι κήθῃ ὁ εἰς, ἔτ' εἰωθεν, ἔτε τὸν ἐχθρόν :

Εἰ μὴ σπυδαῖς πρήγματ' ἀντιτύχοις.

Πολλοὶ παρ' κρητῆρι φίλοι γίνονται ἑταῖροι.

Ἐν ἢ σπουδαίῳ πρήγματι παρρότεροι.

Παύρους κηδεμόνας πῖσ' εὐροῖς κεν ἑταίρους,

Καίμεν' ἐν μεγάλῃ θυμῷ ἀμηχανίῃ.

THEOGNIDIS

Iam nunc pudor quidem inter homines perijt ,

Sed impudentia terram circumit.

Heu improba paupertas, cur meis decumbens humeris

Corpus deturpas, & mentem nostram?

Turpia autem me non volentem vi, & multa doces,

Bona ab hominibus & honesta edoctum?

Beatus sim, & dijs carus immortalibus,

Cyrne, uirtutem uero aliam nullam amo.

Tecum Cyrne affecto male mœremus omnes:

Sed sane alienus dolor diem unum durat tantum.

Nihil nimis difficilibus contristeris mentem, neq; bonis

Gaude: quoniam est uiri omnia ferre boni.

Neq; iurare oportet hoc aliquid: nunquã res hac erit

Dy etenim oderunt, quibus adest finis.

Et facere sane aliquid: & ex malo bonum factum est,

Et malum ex bono: & pauper uir (uit

Statim ualde ditauit (se): & qui ualde multa acquisi-

Derepente, omnia profecto perdidit nocte una.

Et sapiens peccauit, & insipientem saepe gloria (uenit.

Secuta est: & honorem, etiam (qui) malus erat, in-

Siquidem opes haberem (ô) Simonida, quales noui,

Non possem angi bonis congregiens: (mutus

Nunc autem me cognoscentem prætereunt, sum uerò

Opibus, multis sciens licet melius adhuc.

Quare nunc ferimur, uelis albis expassis,

Melior ex ponto noctem per tenebrosam,

Exhau-

Ἦδη νῦν αἰδῶς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλωλεν,

Αὐτὰρ ἀναιδέϊη γαῖαν ἐπιστρέφεται.

Ἀδφλή πενίη, τί ἐμοῖσι καθημένη ἅμοις

Σῶμα καταχρῶς, καὶ νόον ἡμέτερον;

Αἰσχρὰ δέ μ' ἐκ ἐθέλοντα βίη, καὶ πολλὰ διδάσκεις.

Ἐοθλὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπισάμενον,

Εὐδαίμων εἶμι, καὶ θεοῖς φίλῳ ἀθανάτοισι,

Κύρην ἀρετῆς δ' ἄλλης ἐδεμῆς ἔραμαι.

Συῶ σοὶ Κύρνε παθόντι κακῶς ἀνιώμεθα πάντες:

Ἀλλά τοι ἀλλότριον κῆδῳ ἐφημέριον.

Μηδὲν ἀγαθὸν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα, μήδ' ἀγαθοῖσι

Χαῖρ, ἐπεὶ ἔσ' ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθῶ.

Ἐδ' ὁμόσαι χρεῖται τι μήποτε πρῆγμα τὸ δ' ἔσαι

Θεοὶ καὶ γ' νεμέσωσ', οἷσιν ἔπεισι τέλει.

καὶ πρῆξ κίμεντοι τί, καὶ ἐκ κακῶ ἔοθλὸν ἔγνωτο,

καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθῶ: καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ

Αἴψα μάλ' ἐπλήτησε: καὶ ὅς μάλα πολλὰ πέπα-

Ἐξαπίνης, πάντ' ἐν ἄλεσε νυκτὶ μιᾷ. (5αι

καὶ σώφρων ἡμαρτε, καὶ ἀφρονὶ πολλάκι δόξα

Ἐσπετο, καὶ τιμῶ, καὶ κακὸς ὢν, ἔλαχεν.

Εἰ μὲν χρεῖματ' ἔχοιμι Σιμωνίδη, οἰάπερ ἦδην,

οὐκ ἂν ἀνιώμην τοῖς ἀγαθοῖσι σιωπῶν:

Νῦν δέ με γιγνώσκοντα παρέρχε', εἰμὶ δ' ἀφαινος

Χρημοσιώη, πολλῶν γνῆς περ' ἀμφνον ἔτι.

οὐνεκα νῦν φερόμεσθα, καθ' ἰσῖα λούκα βαλόντες,

Μηλὶς ἐκ πόντου νύκτα διὰ δνοφερῶ.

THEOGNIDIS

Exhaurire autem (sentinam) non volunt: superat autem
 Vtrunq; navis latus: ubi ualde quis difficile (mare
 Servatur: illi uero dormiunt: gubernatorē quidē fecerunt
 Bonum sane, qui custodiā habebat perire. (quiescere
 Opes autem rapiunt ui: decor uero perijt.

Diuisio autem non amplius fit in medium.

Baiuli uero imperant, mali autem super bonos:

Timeo ne quo modo nauem fluctus absorbeat.

Hec mihi enigmaticē dicta sint, occulta probis:

Cognoscere autem potest quis etiam malum si sapiens sit.

Multi diuitias habent imperiti: alij autem honesta

Querunt, graui oppressi paupertate.

Facere autem utrisq; difficultas incumbit:

Prohibent enim hos quidem opes, illos uero mens.

Non licet mortalibus aduersus immortales pugnare,

Neq; (in) ius vocare: nemini hoc fas (est)

Non oportet pascere, quod non pascendum fuerit:

Neq; facere, quod non melius sit perficere.

Gaudens bene perficias uiam magnum per pontum,

Et te Neptunus gaudium amicis reducat.

Multos sane satietas viros perdidit insipientes: (adsunt.

Cognoscere enim difficile est modum quando bona

Non possum tibi (ô) anime præbere necessaria omnia:

Sustine. nam pulcra non tu solus amas.

Bene quidē habete me, multi (sunt) amici. Si uero quid

Contigerit, pauci fidelem habent mentem. (sinistrum

Turba

Αντλήν δ' ἐκ ἐθέλουσιν, ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
 ἀμφοτέρων τοίχων, ἢ μάλα τις χαλεπῶς
 σώζεται, οἳ δ' εὐδρατι: κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν
 ἑσθλόν γ', ὅς φυλακῆν εἶχεν Ἰπταμένως.
 χεῖματα δ' ἀρπάζουσι βίη, κόσμῳ δ' ἀπόλωλε.
 Δασμὸς δ' ἐκ ἐτ' ἴσως γίγνεται εἰς τὸ μέσον.
 Φορητοὶ δ' ἀρχοῦσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθεν:
 Διμαίνω μήπως ναυῶν κατὰ κύμα πῆν.
 Ταῦτα μοι ἠνιχθῶ κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι:
 Γινώσκουσι δ' ἂν τις καὶ κακόν, ἂν σοφὸς ᾖ.
 Πολλοὶ πλεῖστον ἔχουσιν αἰδέριες, οἳ δὲ τὰ καλά
 ζητῶσιν, χαλεπῆ τέρζομενοι πένιη.
 Ἐρδῆν δ' ἀμφοτέρωσιν ἀμηχανίη παράκλειται:
 Εἴργει γὰρ τὰς μὲν χεῖματα, τὰς δὲ νότον.
 Οὐκ ἔστι θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι,
 οὐδὲ δίκλῳ εἰπεῖν: ἔδενι τῆγο θεμῖς.
 Οὐ χεῖ ποιμαίνην, ὅ, τι μὴ ποιμαντέον εἴη:
 οὐδ' ἔρδην ὅ, τι μὴ λώϊον ἢ τελέσαι.
 Χαίρων εὖ τελέσθαι ὁδὸν μεγάλαν διὰ πάντας,
 καί σε Ποσειδάων χάρμα φίλοις ἀγάγοι.
 Πολλὰς τοι κόρος ἀνδρῶν ἀπώλεσεν ἀφρονέοντας:
 Γινῶμαι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἑσθλὰ παρῆ.
 οὐ δύαμαί σοι θυμὸν παράσχειν ἄρμενα πάντα:
 Τέτλαθι. τῶν δὲ καλῶν ἔστι σὺ μὲν ἔρῃς.
 εὖ μὲν ἔχοντες ἑμῶν, πολλοὶ φίλοι, ἦν δέ τι δεινόν
 ἐγκύρση παῦροι πεισὸν ἔχουσι νόον.

D 4 Πλήθος

THEOGNIDIS

Turba autem hominum uirtus unica est hæc
Ditescere: sed aliarum rerum nullus sane est usus.
Neg, si iusticiam quidem habeas Rhadamanthi ipsius,
Plura uero sciueris, (quam) Aeolides Sisyphus.
Qui etiam ex inferno peritijs redijt,
Persuasa Proserpina blandis uerbis.
Quæ hominibus præbet obliuionem, lædens sensum:
Alius uero nondum quis hoc considerauit.
Quemcunq, sane mortis nigra nebula obtexerit,
Veneritq, in horridum locum mortuorum,
Nigrasq, portas transierit, quæ mortuorum
Animas cohibent, etsi recusantes.
Veruntamen illinc Sisyphus rursus redijt heros,
Ad lucem solis, sua uariarum rerum peritia.
Neg, si falsa quidem facis ueris similia,
Linguam habens bonam Nestoris diuini:
Celerior autem fueris pedes uelocibus Harpyis,
Et filijs Boreæ, quorum celeriter eunt pedes:
At certè oportet omnes sententiam hanc reponere,
Quod diuitia plurimã (in) omnib. habet potestatem.
Aequaliter diuites sunt, (is) cui multum argentum est,
Et aurum, & terra farrifera arua,
Equiq, muliq,: & cui necessaria adsunt
Ventriq, & lateribus, & pedibus grata pati,
Pueri & mulieris, quando uero illorum uenerit
Tempus, & cum pubertate est congruum.

Hæc

Πλήθ' δ' αὐθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἢ δε
 Πλατῆν, τῶν δ' ἄλλων ἔδεν ἀρετὴν ὄφελ'.
 Οὐδ' εἰσωφροσύνη μὲν ἔχοις Ραδαμανθύ' αὐτ'
 Πλείονα δ' εἰδείης Αἰολίδου Σισύφου.
 Ὅσε καὶ ἐξ αἴδαο πολυιδρίησιν ἀνῆλθεν,
 Πείσας Περσεφόνειαιμιλλίοισι λόγοις.
 Ἡτέ βροτοῖς παρέχ' ἄληθην βλάπτουσαν νόημα:
 Ἀλλ' ὅτ' ἔπωτις τὸτό γ' ἐπεφράσατο.
 Ὅντινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψοι,
 Ἐλθοι δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀποφθιμένων,
 Κυανέας τε πύλας παραμείψ' ἄϊτε θανόντων
 Ψυχὰς εἰργουσιν, καὶ περ ἀναινομένας,
 Ἀλλ' ἄρα κακῆθεν Σίσυφ' πάλιν ἤλυθεν ἥρωσ,
 Ἐσφάτ' ἠελίε σφῆσι πολυφροσύναις.
 Οὐδ' εἰ ψεύδεα μὲν ποιῆς ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
 Γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορ' ἀντιθέου:
 Ὀκύτερ' δ' εἴηθ' αὖ πόδας ταχεῶν ἀρπυιῶν,
 Καὶ παίδων Βορέου, τῶν ἄφαρ ἴσι πόδες:
 Ἀλλά γε χεῖρ' πάντα γνώμῃ ταύτῃ καταθέσθ',
 Ὡς πλάτ' πλείτῃ πᾶσιν ἔχ' δυνάμιν.
 Ἰσόν τι πλατῆσιν, ὅτ' ὡ πολλὸς ἀργυρός ἐστι,
 καὶ χρυσός, καὶ γῆς πυροφόρου πεδία.
 Ἰπποῖ δ', ἡμίονοί τε, καὶ ὧ τὰ δέοντα παρέσι
 Γαστήτε, καὶ πλευραῖς, καὶ ποσὶν ἀβρὰ παθεῖν,
 Παιδός τ' ἠδὲ γυναικός, ὅταν δέ κε τ' ἀφίκηται
 Ὀρη, σὺ δ' ἤβη γίγνεται ἀρμόδι'.

D 5

Ταῦτ'

THEOGNIDIS

Hec (sunt) diuitiæ hominibus, nam superfluas omnes
Opes habens nemo uenit in infernum.

Neg₃ precia datus morrem fugerit, neg₃ graues
Morbos, neg₃ malam senectutem instantem.

(O) Iupiter pater, utinã fiant dys amica, scelestis qui-
Contumeliam placere, & ipsis hoc sit gratum. (dem
Animo improba facinora, in mentib. autem quisquis
Fecerit, Deos nihil curans. (Minerva

Ipsum postea rursus luere mala, neque postea

Patris improbitas liberis sit malum. (tes

Fily uero, qui (cum sint) iniusti patris, iusta cognoscen-
Faciunt, (ô) tuam iram reuerentes.

Ab initio iusta inter ciues amantes,

Ne quam transgressionem luant parentum.

Hec sint beatis dys grata. nunc uero qui facit (scelus)

(Ille) effugit: pœnam autem alius postea fert.

Et hoc, (ô) immortalium rex, quomodo est iustum?

Facinora qui uir extra existens iniusta

Nullam iniquitatem habens, neg₃ iusiurandum impiũ,

Sed iustus existens, non iusta patiatur?

Quis itaq₃ & homo alius respiciens ad eum, postea

Veneretur Deos? & quem animum habens.

Quando uir iniustus, & sceleratus, neg₃ cuiusquam

Neg₃ quicquam Deorum iram timens, (viri,

Contumeliam facit (alys) diuitijs saturatus: iusti uero

Affliguntur graui pressi paupertate?

Hæc

29

S E N T E N T I A E.

Ταῦτ' ἄφενθ' Ἰηητοῖσι, τὰ γ' περιώσια πάντα
 χρεῖματ' ἔχων ἔδεις ἔρχεται εἰς αἴδλιον.

Οὐδ' ἂν ἄποινα διδῆς θάνατον φύγοι, ἔδ'ε βαρείας
 Νέσσης, ἔδ'ε κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

Ζεῦ πάτερ, εἴθε γῆοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλι-
 γβριν ἀδεῖν, καὶ σφιν τῆτο γῆοιτο φίλον, (τρεοῖς
 Ουμῶ χέτλια ἔργα, μετὰ φρεσὶ δ' ὅσις ἀθλεύης
 Εργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενθ'.

Αὐτὸν ἐπέτα πάλιν ἕσσαι κακὰ, μὴ δέ τ' ὀπίσσω
 Πατρὸς ἀτασθαλίη παισὶ γῆοιτο κακόν.

Παῖδες δ', οἱ τ' ἀδίκῃ πατρὸς τὰ δίκαια νοειῶτες
 Ποιῶσι, Κρονίδη, σὸν χόλον ἀζόμενοι.

Εξ ἀρχῆς τὰ δίκαια μετ' ἀσοῖσιν φιλέοντες,
 Μὴ τιν' ὑπερβασίλει ἀντιτίνην πατέρων.

Ταῦτ' εἴη μακάρεσσιν θεοῖς φίλα. νυῦ δ' ὁ μὲν ἔρ-
 Εκφεύγη: τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἐπέτα φέρει. (δων
 καὶ τῆτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐσι δίκαιον;
 Εργῶν ὅσις ἀνὴρ ἐκτός ἐὼν ἀδίκων.

Μὴ τιν' ὑπερβασίλει κατέχων, μήθ' ὄρκον ἀλιτρεῖον,
 Ἀλλὰ δίκαιθ' ἐὼν, μὴ τὰ δίκαια πάθη;

Τίς δὴ καὶ βροτὸς ἄλλθ' ὄρῶν πρὸς τῆτον, ἔπειτα
 Ἀζοιτ' ἀθανάτες; καὶ τίνα θυμὸν ἔχων.

Ὅπῳτ' ἀνὴρ ἀδίκος, ἢ ἀτάσθαλος, ἔτε τῆ ἀν-
 Οὔτε τι ἀθανάτων μιλῶν ἀλδόμενθ', (δρὸς,
 Ἰβρίζη πλῆτω κεκορημένθ': οἱ ᾗ δίκαιοι
 Τρύχονται, χαλεπῆ τρέφόμενοι πενήη;

Ταῦτα

THEOGNIDIS

Hæc discens (ô) care sodalis, iustè opes acquire,

Prudentem animum habens sine peccato.

Semper horum uersuum memor: ad postremum uero

Probabis, uerbo frugi obtemperans.

Iupiter quidem (super) hanc ciuitatē teneat (in) æthere

Semper dextram manum in illætionem. (manens

Aliq₃ immortales beati dij: sed Apollo

Concinnet linguam, & mentem nostram:

Cithara rursus sonet sacrum melos, siue etiam tibia.

Nos uero libationibus deos placantes,

Bibamus, iucunda inter nos loquentes,

Nihil Medorum metuentes bellum.

Hic esse, & meliorem letum animum habentes.

Sine curis hilariter uiuere

Oblectatos, longe uero malas sortes arcere,

Senectutemq₃ exitialem & mortis finem.

W. N. Oportet Musarum famulum, & nuncium, si quid

Nouerit sapientia, non inuidum esse: (eximium

Sed alia quidem inquirere, alia uero indicare, alia ue-

Quid ipsis profuerit solus sciens? (ro facere,

Phœbe rex, ipse quidem turri ornasti ciuitatem sum-

Alcathoo Pelopis filio gratificans: (mam,

Ipse uero exercitum contumeliosum Medorū abarce

Hac ciuitate, ut tibi populi in leticia

Vere ineunte claras mittant Hecatombas

Delectati cithara, & hilari conuiuio.

Pæanumq₃

Musarum interpret, si qd sapientig linguam
nouerit, inuidia sit procul ille mala
tunc alia inueniat, nunc inu. fret, plurima

SENTENTIAE.

Ταῦτα μαθὼν φίλ' ἐταῖρε, δικάως χρήματα ποιεῖ,
 Σώφρονα θυμὸν ἔχων ἔκτος ἀτασθαλίας.
 Αἰεὶ τῶν δ' ἐπέων μεμνημένος, ἐς ἣ τέλει τῶ
 Αἰνήσῃς, μύθῳ σώφρονι πείθόμενος.
 Ζεὺς μὲν τῆς ἣ πόλιος ἰσχυροὶ αἰθέριναίων
 Αἰεὶ δεξιτερῶν χεῖρ' ἐπ' ἀπημεσώη.
 Ἄλλοι τ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοὶ, αὐτὰρ ἀπόλλων
 Ἀρθρώσαι γλώσσαν, καὶ νόον ἡμέτερον:
 Φόρμιγγ' αὖ φθέγγοιθ' ἱερὸν μέλος, ἠδὲ καὶ αὐλῶ.
 Ἡμεῖς ἣ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσάμενοι,
 Πίνωμεν, χαριέντα μετ' ἀλλήλοισι λέγοντες,
 Μηδὲν τὸν Μήδων, δειδίότες πόλεμον.
 Ωδ' εἶναι, καὶ ἀμείνονα εὐφρονα θυμὸν ἔχοντας,
 Νόσφι μεμνῶν εὐφροσύνης δαίτην
 Τερπομένους, τῆ δ' ἣ κακὰς δὴ κῆρας ἀμύσαι,
 Γῆρας τ' ἐλόμενον, καὶ θανάτοιο τέλει.
Νεχρήμουσῶν θεράποντα, καὶ ἀγέδων, εἴτι περισσόν
 Εἰδέη σοφίης, μὴ φθονεῖν τελέθειν:
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μῶδες, τὰ ἣ δεικνύσαι, ἄλλα ἣ ποιεῖν,
 Τίσφι χρήσεται μῶδες ἐπισάμενος;
 Φοῖβε ἀναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἀκρίω,
 Ἀλκαθῶ Πέλοπος παῖδ' ἠγαθὸν χαριζόμενος:
 Αὐτὸς ἣ στρατὸν ὑβριστῶν Μήδων ἀπέρυκε
 Τῆς ἣ πόλιος, ἵνα σοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ
 Ἡεῖ ἐπερχομένου, κλητὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας
 Τερπόμενοι κιθάρῃ, καὶ ἐρατῇ θαλίῃ.
 Παιάνων

condaf

THEŒGNIDIS

Pæanūq; choris, uociferationibusq;, tuū circū altare.

Profecto enim ego timeo, stultitiam intuens,

Et seditionem Græcorum, populi corruptricem: sed tu

Propitius nostram hanc custodi ciuitatem. (Phœbe

Veni quidem enim ego & in Siculam aliquando terrā:

Veniq; in Eubœæ uitiferum solum,

Spartamq; Eurotæ arundiniferi claram urbem:

Et me excipiebant alacriter omnes aduenientem:

Sed nulla mihi oblectatio in præcordia uenit eorum,

Adeo nihil sane erat carius aliud patria.

Nunquam mihi cura recentior alia ostendatur

Loco amabilis sapientiæ: sed hanc semper habens,

Oblecter cithara & saltatione, & carmine:

Et cum bonis bonam habeam mentem.

Neg; quenquam externum offendens factis improbis,

Neg; quenquam ciuium, sed iustus existens

Tuam ipsius mentem oblecta: morosorum uero ciuium

Alius alijs male, alius melius dicet.

Bonos alius ualde vituperat, alius laudat:

Malorum uero mentio fit nulla.

797 Hominum autem inculpatus super terram est nullus:

Sed cui melius (est)? cuius non pluribus cura est.

Nullus hominum neg; erit, neg; fuit,

Qui omnib; placens descendet in (domum) Plutonis.

Neg; enim qui mortalibus & immortalibus imperat

Iupiter Saturnius, hominibus omnibus placere potest

Torno

40

Σ Ε Ν Τ Ε Ν Τ Ι Α Ε.

Παιάνων τε χοροῖς, ἰαχαῖσί τε, σὸν περὶ βωμόν.
 Ἡ γὰρ ἔγωγε δέδοικ', ἀφραδίῳ ἐσορῶν,
 καὶ σάσιν ἑλλώων, λαοφθόρον· ἀλλὰ σὺ φοῖβε
 Ἰλαθ' ἡμετέρῳ πῦρδε φύλασσε πόλιν.
 Ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελιῷ ποτε γαῖαν·
 Ἦλθον δ' εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον,
 Σπάρτῳ τ' εὐρώτα δονακοτρόφον, ἀγλαὸν ἄστυ·
 καὶ μ' ἐφίλειω προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον·
 ΑΛΛ' ἔτις μοι τέρψις ἐπιφρένας ἦλθεν ἐκείνων,
 οὕτως ἔδεν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης·
 Μὴ ποτέ μοι μελέδημα νεώτερον ἄλλο φανείη
 ἀντ' ἐρατῆς σοφίης, ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων,
 Τερπόμενῳ φόρμιγγι, καὶ ὄρχηθμῷ, καὶ ἀοιδῇ·
 καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἀσθλὸν ἔχοιμι νόον.
 Μῆτε τινὰ ξεῖνον δηλούμενθ' ἔργμασι λυγροῖς,
 μῆτε τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιθ' εἶων,
 πῶ σαυτοῦ φρένα τέρπε· δυσηλεγέων ἢ πολιτῶν
 ΑΛΛ' ἄτοῖς δεκακῶς, ἄλλ' ἄμφρον ἐρεῖ.
 τοὺς ἀγαθὸς ἄλλος μάλα μέμφε), ἄλλος ἐπαινῆ·
 τῶν ἢ κακῶν μνήμη γίγνεται ἔδεμῖα.
 ἀνθρώπων δ' ἀψεκθ' ἴππ' ἕχθονι γίγνεται ἔδει·
 ΑΛΛ' ὦ λῶϊον· ἔ μὴ πλεόναςι μέλη.
 οὐδεὶς ἀνθρώπων ἔτ' ἔσεται ἔτε πέφυκεν,
 ὅσις πᾶσιν ἀδῶν δυσεται εἰς αἴδου.
 οὐδὲ γὰρ, ὅς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
 Ζεὺς Κρονίδης θνητοῖς πᾶσιν ἀδῆν δῶνεται.

Τόρνε

THEOGNIDIS

Torno & amussi, & gnomone uirum oracula petentem
 Rectius, oportet quidem Cyrne obseruantem (esse).
 Cuinam (in) Pythone deus respondens sacerdoti
 Vaticinium significauerit pingui ex adyto.
 Neq; quicquã n. addēs, nullũ poteris quodquã remedi-
 Neq; auferens, à dys errorẽ profugere. (um inuenire:
 Rem passus sum morte inimici nihil inferiorem,
 Sed aliarum omnium (rerum) Cyrne molestissimam.
 Me amici prodiderunt: ego uero inimicos accedens,
 Videbo & eorum, quamcunq; habeant, mentem.
 Bos mihi in lingua forti pede calcitrando insiliens,
 Prohibet garrire, etiam scientem.
 Cyrne tamen uero, q; fatũ (est) pati, non licet effugere:
 Quod uero fatum (est) pati, non timeo pati.
 In ualde durum malum uenimus, ubi maxime
 Cyrne ambos fatum corripiat mortis.
 Qui uero senescentes contemnunt parentes,
 Horum quidem locus Cyrne modicus est.
 Neq; quenquam adiua tyrannum, sub spe lucri, esse:
 Neq; occide, deorum fœdera iniens.
 Quomodo nobis sustinuit sub tibicine canere
 Animus, terra uero rex apparet ex foro.
 Quæ nutrit frugibus, in conuiujs gestantes,
 Fuluisq; comis purpureas coronas.
 Verũ age quidẽ (ò) Scythia, tonde comam, seda comessa-
 Luge uero suauẽ olentem locum pereuntem. (tionem:
 Fiducia

S E N T E N T I A E.

Τόρνου, καὶ σάθμης, καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρῶν
 εὐθύτερον, καὶ μὲν Κύρνε φυλασσόμενον.

ὦ τινί κεν Πυθῶνι θεὸς χεῖρας ἱερείας.

Ομφιλῶ σημήνη πῖονος ἐξ ἀδύτου.

Οὔτε τι γὰρ προσθεῖς, ἔδεν κέ τι φάρμακον εὐροῖς.

Οὔτ' ἀφελῶν πρὸς θεῶν ἀμπλακίλω προσφύγοις.

Χρῆμ' ἔπαθον θανάτου μὲν ἀφικέσθαι ἔτι κάκιστον,

τῶν δ' ἄλλων πάντων Κύρν' ἀκίηρότατον.

Οἶμε φίλοι προσδωκαν, ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθεῖς

εἰδήσω καὶ τῶν, ὅντιν' ἔχουσι, νόον.

Βῆς μοι ἐπιγλώσσης κρατερῶ ποδὶ λάξ Ἰπιδάϊ-

Ιαχὴ κατύλαφν, καὶ περὶ Ἰπιδάμενον. (νων

κύρν' ἔμπης δ' ὁμοῖρα παθεῖν, ἔκ' ἑσθ' ὑπαλύξαι

ὅτι ἢ μοῖρα παθεῖν, ἔτι δέδοικα παθεῖν.

Ες πολὺ ἀρρήκτον κακὸν ἤκομεν, ἔνθα μάλιστ' αὖ

Κύρνε σὺν ἀμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου.

Οἶδ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας,

τῶν τοιχώρη Κύρν' ὀλίγη τελέει.

Μήτε τιν' αὖξε τύραννον ἐπ' ἐλπίσι κέρδεσθαι εἶναι.

Μήτε κτεῖνε, θεῶν ὄρκια σιωθήμενός.

Πῶς ἡμῖν τέτληκεν ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδων

θυμὸς ἢ γῆς δ' ἔρξθαι φαίνεται ἐξ ἀγορῆς.

Ἦτε τρέφει καρποῖσιν, ἐν εἰλαπίναις φορέοντας

Ξανθῆσί τε κόμαις πορφυρέους σεφάνους.

Ἀλλ' ἄγε δὴ Σκύθα, κείρε κόμην, ἀπόπαυε ἢ κῶ-

Πένθη δ' εὐώδη χῶρον ἀπολλύμενον. (μον

Ε Πίσει

THEOGNIDIS

Fiducia opes perdidit, diffidentia autem seruauit:

Consilium uero difficile est amborum. (quis nobis
Omnia illa in cornis & in corruptione (sunt) neque
Author immortalium Cyrene deorum beatorum,
Sed uirorum uis, & lucra multa, & iniuria
Multis ex bonis in calamitatem protrusit.

Duae sane (sunt) potus sortes miseris mortalibus:

Sitis membra resoluens, & inebriatio molesta.

Horum uero per medium uersabor: neque mihi persuadebis

Neque quicquam non potare, neque nimis inebriari. (displicet,
Vinum mihi (in) reliquis quidem placet, (in) una autem (re)

Quando (scilicet) armans me, uirum contra inimi-
Sed quando supra existens, infra sit, (cum agit.

Toties domum imus sedantes potum. (est:

Bene quidem constitutum uirum mala constituere facile

Bene uero constituere, (quod) male constitutum (est) difficile
Calcibus insulta populo fatuo, percutereque stimulo (est)

Acuto, & ingum graue circumpone:

Non enim unquam inuenies populum, domini studio-

Hominum quotquot sol aspicit. (sum adeo,

Iupiter uirum perdat caelestis, qui (suum) sodalem

Mollia garriens fallere uult.

Suauia quidem & prius, sed multo meliora quam nunc:

Quapropter improbis nulla est gratia.

Saepe ciuitas hac per rectorum nequitiam,

Velut nauis inclinata, ad terram cucurrit. (habentem,

Amicorum uero siquidem quis uidet me aliquid aduersi

Cervicem

SENTENTIAE.

Πίσυ χρήματ' ὄλεσα, ἀπισίη δ' ἐσάωσα:

Γνώμη δ' ἀργαλέη γίγνεται ἀμφοτέρων.

Πάντα τὰ δ' ἐν κοράκεσσι, καὶ ἐν φθορᾷ ἔδέ τις ἡμῖν

Αἴτιον ἀθανάτων Κύρνε, θεῶν μακάρων,

Ἀλλ' ἀνδρῶν τε βίη, καὶ κέρδεα πολλὰ, καὶ ὕβρις.

Πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν καὶ κακότητ' ἔβαλεν.

Διοσαί τοι πόσιον κῆρες δὲ λλοῖσι βροτοῖσι:

Δίψα τε λυσιμελής, καὶ μέθυσις χαλεπή.

Τύτων δ' ἀντὶ μέσον τραφήσομαι, ἔδέ με πείσῃς.

Οὔτε τι μὴ πίνῃ, ἔτε λίλω μεθύῃ.

Οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται, ἐν δ' ἀχάριστος

Εὐτ' ἀνθωρήξας μ' ἀνδρᾶ πρὸς ἐχθρὸν ἀγῆ.

Ἀλλ' ὅποταν καθύπερθε νέων, ἰππένερθε γήηται,

Τουτάκις οἴκαδ' ἴμεν παυσάμενοι πόσιον.

Εὖ μὲν κείμενον ἀνδρᾶ, κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐσιν:

Εὖ ἢ θέμεν, τὸ κακῶς κείμενον, ἀργαλέον.

Λαζ' ἐπίβια δῆμω κενεόφρονι, τύπτε ἢ κέντρα

Οξεί, καὶ ζεύγλιω δύσλοφον ἀμφιτίθῃ.

Οὐ γὰρ ἔθ' εὐρήσῃς δῆμον φιλοδέαυτον ᾧδε,

Ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιον καθορᾷ.

Ζεὺς ἀνδρ' ἐξολέσῃεν ὀλύμπιον, ὅς τὸν ἑταῖρον

Μαλθακὰ κατύλλων ἐξαπατᾶν ἐθέλῃ.

Ἡδέα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώονα ἢ νῦν:

Τῆνεκα τοῖς δὲ λλοῖς ἔδεμί' ἐστὶ χάρις.

Πολλάκις ἢ πόλις ἦδε δι' ἠγεμόνων κακότητα.

Ὡσπερ κελυμένῃ ναῦς, παρὰ γῆν ἔδραμε.

Τῶν ἢ φίλων εἰ μέντις ὄρᾳ μέ τι δφνὸν ἔχοντα,

E 2

αὐχέν

THEOGNIDIS

Cervicem avertens, neq₃ videre vult.

Si vero quidpiã mihi alicunde boni, qualia sæpe con-

Multas salutationes, & amicitias habeo, (tingunt viro

Amici me produnt, & non volunt quicquam dare

Viris apparentibus: sed ego ultronea,

Serotinaq₃ egredior, & matutina rursus ingredior,

Cum gallorum vox (auditur) expergiscentium.

Multis inutilibus Deus dat viris divitias

Bonas: qui neq₃ sibi melior quicquam existens,

Neq₃ amicis, virtutis aut magna gloria nũquã peribit,

Bellator enim vir terram & urbem servauerit.

In me deinde cadat magnum coelum, latum supernè,

Aereum, hominum metus antiquorum,

Si non ego illis quidem auxiliabor, qui me amant:

Sed inimicis molestia, & magnum nocumentum ero.

(ò) vinũ, partim quidẽ te laudo, partim vero te vitupero

Neq₃ unquã odisse, neq₃ amare possum (neq₃ te omnino

Bonum & malum es: quis poterit te quidẽ vituperare?

Quis vero poterit laudare, mediocrem habens sapi-

Bibe vinum, quod mei verticis Taygeti (entiam?)

Vites tulerunt, quas plantavit senex

Montis in vallibus, dijs carus Theotimus,

Et plataneto frigidam aquam educens.

(Ex) quo bibens graves quidem dissipabis curas,

Potus vero eris multo alacrior.

Pax & divitiæ habeant civitatem, & cum alijs

Commesser: malum enim non amo bellum.

Neq₃

45

S E N T E N T I A E.

Αὐχέν' ἀποσρέψας, εἰδ' ἐσορᾶν ἐθέλει.
 Ἦν δέ τι μοι ποθεν ἐσθλὸν, ἀπολλάκι γίγνετ' ἀνδρῶν,
 Πολλὰς ἀσπασμὸς καὶ φιλότητας ἔχω.
 Οἷ με φίλοι προδιδῶσι, καὶ ἐκ ἐθέλαστί τι δῆναι
 ἀνδρῶν φαινομένων, ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη,
 Ἐσπερίη τ' ἔξομι, καὶ ὀρθρῆ αὐθις ἔσφι,
 Ἦμ' ἀλεκτρύων φθόγῃ ἐγχερομένων.
 Πολλοῖς ἀχρηστοῖσι θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον
 ἐσθλὸν, ὅς εἴτ' αὐτῷ βέλτερος εἶεν ἔων
 οὔτε φίλοις, δρετῆς ἢ μέγα κλέος ἔποτ' ὄλβον,
 Αἰχμητῆς γὰρ ἀνὴρ γλυῶ τε καὶ ἀσυσάοι.
 Ἐν μοι ἔωφτα πέσοι μέγας ἔρανος, εὐρύς, ὑπερθευ.
 Χάλκεος, ἀνθρώπων δαῖμα παλαιγυρέων,
 εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρξέσω, οἷ με φιλεῦσι:
 τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.
 οἶνε, τὰ μὲν σ' αἰνῶ, τὰ ἢ μέμφομαι, εἰδέ σε πάμ
 οὔτε ποτ' ἐχθαίρην, ἔτε φιλεῖν δυνάμει. (παν
 ἐσθλὸς καὶ κακὸς ἐσσι: τίς ἂν σέ γε μωμήσαιτο;
 τίς δ' ἂν ἐπαινῆσῃ μέτρον ἔχων σοφίης;
 Πῖν' οἶνον, τὸν ἐμῆς κορυφῆς ἀπὸ ταυγέτοιο
 ἀμπελοὶ λῶεγκαν, τὰς ἐφύττωσ' ὁ γέρον
 οὔρεος ἐνβήσῃσι, θεοῖσι φίλος θεότιμος,
 ἐκ πλατανισθῆντ' ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάγων.
 τῶ πίνων ἀπὸ μὲν χαλεπὰς σκεδάσῃς μελεδῶνας,
 ὠρηχθεῖς δ' ἔσεαι πολλὸν ἐλαφρότερος.
 εἰρήνη καὶ πλῆθος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων
 καμάζοιμι, κακῶ δ' ἐκ ἔραμαι πολέμου.

Ε 3 Μηδὲ

THEOGNIDIS

Neq₃ nimis praconi aurem prebe alte uociferanti:

Non enim paterna pro terra pugnamus.

Sed turpe (est), praesentem, & velocibus qui incedit

Equis, non bellum lacrymosum intueri.

Heu meam ignauiam, Cerynthus quidem perijt:

Lelantiq₃ bonum tondetur uinetum.

Boni fugiunt, ciuitatem uero mali administrant:

Vt Cypselli zon Iupiter perdat genus.

Consilio uero nil melius uir habet in seipso,

Neq₃ imprudentia Cyrne (quicquam) peius.

Cyrne ne uiris, in omnibus rebus mortalibus succense,

Expendens, quod mentem, qualem quisq₃, habet

Ipsae in pectoribus, & facta: sed in isto

Et iniusto magnum malum mortalibus inest.

Est aliud quide₃ peius, aliud uero melius factu₃ cuiusq₃:

Nullus uero hominum ipse in omnibus sapiens.

Quisquis impensam seruat, pecunias captans,

Clarissimam uirtutem apud prudentes habet.

Si n. perspicere uitae finem liceret, quantum tempus quis

Cunctaretur finiens in domum Plutonis transire:

Par esset (eum), qui quidem plus temporis fatum expe-

Parcere magis huic, quam habebat, uitae. (Et aret,

Iam uero non licet, q₃ sane & mihi magnu₃ luctu₃ excitat:

Et mordeor mentem, & dupliciter animum habeo.

In trinio consisto: duae sunt ante uiae mihi:

Ambigo, harum utram ingrediar priorem.

An nihil expendens, teram uitam in miseria:

An uiuans

SENTENTIAE.

Μηδὲ λίω κήρυκ' ἀν' ἔς ἔχε μακρὰ βωῶντ'·

οὐ γὰρ πατρώας γῆς πέρι μαρνάμεθα.

Ἀλλ' αἰσχρὸν παρρόντα, καὶ ἄκυπόδων Ἰπιβάνηα

Ἰωπῶν, μὴ πόλεμον δακρυόεντ' ἐσιδέειν.

Οἴμοι ἀναλκίης, λυτὸ μὲν κήρυκ' ὄλωλε·

Δηλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον.

οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν ἢ κακοὶ διέπουσιν·

ὡς κυψελίζον Ζεὺς ὀλέσθη γῶ·

Γνώμης δ' ἔδεν ἀμύμον ἀνὴρ ἔχθ' ἐν γε ἑαυτῷ,

οὐδ' ἀγνωμοσύνης Κύρῳ ἀνιηρότερον.

Κύρνε μὴ ἀνδράσι πάντα καταθητοῖς χαλεπαῖα

Γινώσκων, ὡς νῦν, οἷον ἕκαστ'· ἔχθ' (νεῖν

αὐτὸς ἐνὶ εἴθεσσι, καὶ ἔργματα· τῷ δε δικάω,

τῷ τ' ἀδίκῳ, μέγα κεν πῆμα ἐροτοῖσιν ἐπῆ·

Ἔστι τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δ' ἀμύμον γ' ἔργον ἑκάστου·

οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἀπαντα σοφός.

Ὅσις ἀνάλωσιν τηρεῖ, κατὰ χεῖματα θηρῶν,

Κυδίσιω δ' ἔρετῳ τοῖς σιωπεῖσιν ἔχθ'.

Εἰ μὲν γὰρ κατιδέειν βίотου τέλος ἦν, ὅποσον τις

Ἡμελλ' ἐκτελέσας εἰς αἶδαο περᾶν·

Εἰκὸς ἀν' ἣ, ὅς μὲν πλείω χρόνον αἴσαν ἔμιμενε,

φείδεσθ' μᾶλλον τῆτον ὃν εἶχε, βίον.

Νῦν δ' ἐκ ἐστίν, ὃ δὴ καὶ ἐμοὶ μέγα πένθ' ὄρωρε·

καὶ δάκνομαι ψυχλὴν, καὶ δίχα θυμὸν ἔχω.

Ἐν τριόδῳ δ' ἔσηκα, δὴ εἰσὶ ἢ πρόσθεν ὁδοί μοι·

φροντίζω, τάτων ἦν τιν' ἰὼ προτέρω.

Ἡ μηδὲν δαπανῶν τρέχω βίον ἐν κακότητι·

E 4

Η ζώω

THEOGNIDIS

An uinam incunde, opera faciens pauca.
Vidi quidem enim ego (virum) qui parceret, & nun-
Cibum liberum, diues existens, daret: (quã ventri
Verũ prius (q̄) p̄fecisset, descēdit domũ Plutonis intra,
Opes uero (is) hominũ, qui in (eas) incidit, accepit.
Adeo ut in intēpestua laboraret, & nō daret, ut vellet
Noui uero aliũ, qui erat ventri obtemperans, (quis.
Facultates quidē dilapidauit: dicebat n. uiuo mentē ob
Mēdicat uero (apud) amicos oēs, ubi aliquē ui- (lect̄ as
Sic (ò) Democles, pro facultatib. optimũ õniũ (derit.
Sumtum facere, & curam habere. (pertieris:
Neg₃ enim cum laboraueris, aly laborem (tuum) im-
Neg₃ mendicans, seruitutem finieris.
Neg₃ si senectus uenerit, opes omnes effluxerint:
Nam in hoc genere opes optimum (est) habere.
Si enim diues es, multi (sunt tibi) amici: si uero pauper
Pauci: non iam similiter ipse uir bonus (est), (es
Parcere quidem melius est: post quã nec mortuum lu-
Quisquam, si non uidet opes relictas. (get
Paucis hominum uirtus & pulcritudo obuenit:
Beatus (est), qui hæc ambo sortitus est.
Omnes quidem (se) colunt simul, æquales, quiq₃ in eo-
Habitant loco, quiq₃ seniores (sunt). (dem
Non possum uoce suauis canere, uel ut luscinia:
Etenim superiori nocte ad commessationem iui.
Neg₃ tibicinem causor: sed me sodalis
Deserit, sapientia non indigens.

Prope

Η ζώω τερπνῶς ἔργα τελῶν ὀλίγα.
 Εἶδον μὲν γὰρ ἔγωγ', ὅς ἐφείδετο, κ' ἄποτε γαστρὶ
 Σῖτον ἐλευθέριον πλάσι, ὅν ἐδίδου.
 Ἀλλὰ πρὶν ἐκτελέσαι, κατέβη δόμον αἰδῶ ἔισα,
 Χρήματα δ' ἀνθρώπων ἐπιτυχῶν ἔλαβεν.
 Ὡς ἔς ἀκαιρα πονεῖν, κ' μὴ δόμεν ὥσ' ἐθέλοι τις.
 Εἶδον δ' ἄλλον, ὅς ἦν γαστρὶ χαριζόμενος,
 χρήματα μὲν διέτριψεν, ἔφη δ', ἵπ' ἀγῶ φρένα τέρ
 Πτωχεύει ἢ φίλους πάντας, ὅπερ τιν' ἴδῃ. (ψας
 οὕτω δημόκλῆς, κατὰ χρήματ' ἄριστον ἀπάντων
 πρὸ δαπάνῃ θείῳ, καὶ μελέτῃ ἐχέμεν.
 οὐτε γὰρ ἀνπροκαμῶν, ἄλλω κάματον μεταδοίης:
 οὐτ' ἀνπλωχεύων δουλοσυνῆ τελέοις.
 οὐδ' εἰ γῆρας ἴκοιτο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδραΐη:
 ἐν ἣ τοιῶδε γῆς χρήματ' ἄριστον ἔχῃν.
 εἰ μὲν γὰρ πλουτεῖς, πολλοὶ φίλοι, ἢν ἢ πένηαι,
 Παῦροι: κ' ἐκείθ' ὁμῶς αὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθός.
 φείδεσθαι μὲν ἀμφνον, ἐπεὶ εἰδὲ θανόντ' ἀποκλαΐει
 οὐδεὶς, ἢν μὴ ὄρα χρήματα ληπόμενα.
 Πάυροις ἀνθρώπων δρετὴ καὶ κάλλ' ὀπηδεῖ:
 οὐδ' ὅτι, ὅς τῶν ἀμφοτέρων ἔλαχεν.
 Πάντες μὲν τιμῶσιν ὁμῶς ἴσοι, οἳ τε κατ' αὐτὸν
 οἰκῶσιν χώρας, οἳ τε παλαιότεροι.
 οὐ δύναμαι φωνῇ λιγυρῶ ἀδέμεν, ὥσπερ ἀηδῶν:
 καὶ γὰρ πρὸ προτέρων νύκτ' ἐπι κῶμον ἔβην.
 οὐδε τὸν αὐλητῶν προφασίζομαι: ἀλλὰ μ' ἐταῖ-
 ἔκλειπ' ἢ σοφίης ἐκ ἐπιδιδόμενος. (εἰς

Ε 5

Εγύθεν

Prope tibicinens canam, illi constructus
 Dexter, immortales deos precans.

Eo ad amissam rectam viam, neutram in partem
 Incligans: oportet enim me recta omnia cogitare.

941 Patriam ornabo claram civitatem, neq₃ populo
 Attendens, neq₃ iniquis viris obediens.

Hinnulum ex ceruo leo ut viribus confidens,
 Pedibus comprehendens, sanguinem non bibi.

Muros autem altos conscendens civitatem nō diripi:
 Iungensq₃ equos currum non inscendi:

Agens vero non egi, & non finiri finiens:
 Faciensq₃ non feci, perfeciq₃ non perficiens.

(suis
 Improbis vero beneficienti duo (sunt) mala: nam (se)
 Privabit multis (rebus) et gratia nulla (habebitur)

Si quo affectus à me beneficio magno, non gratiam ha-
 Egens nostras iterum adeas domos. (bese

Donec quidem ipse bibi ex fonte profundo,
 Suavis mihi videbatur, & pulcra (esse aqua)

Modo vero iam turbatus est: aqua vero commiscetur
 Alio fonte bibam, aut fluvio. (limo:

Ne unquam laudes, prius (quam) noveris virū clare,
 Appetitum, & modum, & mores qualis sit.

Multi sane fucatos fallaces mores habentes
 Occultant, induentes animum diurnum.

Horum vero indicat omnium tempus, mores cuiusq₃,
 Etenim ego mentem longe iam extra perrexi,

Præveni q₃ laudās, priusq₃ tuos per omnia cognoscerem
 Mores

40

S E N T E N T I A E.

Εγὼθεν αὐλητῆρ' αἰέσομαι, ὧδε κατὰσας
 Δεξιός, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπιδοχόμεν'.
 Εἶμι παρὰ σάθρην ὀρθλὴν ὄδον, ἐδετέρωτε
 κλινόμεν', χρῆ γάρ μ' ἄρτια πάντα νοεῖν.
 Πατρίδα κοσμήσω λιπαρῶ πόλιν, ἐτ' ἐπιδήμω
 Τρέψας, ἐτ' ἀδίκους ἀνδράσι πρῆθόμεν'.
 Νεβρὸν ἴω' ἐξ ἐλάφοιο λέων ὡς ἀλκί πεπορθῶς,
 Ποσσὶ καταμάρψας, αἵματ' ἐκ ἔπιον.
 Τηχέων δ' ὑψηλῶν Ἰπιθῶς, πόλιν ἐκ ἀλάπαζα:
 Ζωξάμεν' δ' ἴω πους ἄρματ' ἐκ ἐπέβλω:
 Πρῆξας δ' ἐκ ἔπρηξα, καὶ ἐκ ἐτέλεσα τελέσας:
 Δρῆσας δ' ἐκ ἐδρησ', ἤνυσσα δ' ἐκ ἀνύσας.
 Δφλῆς δ' εὐ ἔρδοντι δύο κακὰ, τῶν τε γὰρ αὐτοῦ
 Χηρώσφ πολλῶν, καὶ χάρις ἐδεμία.
 Εἴτι παθῶν ἄνω' ἐρεῦ ἀγαθὸν μέγα, μὴ χάριν οἴ-
 χηζων ἡμετέρους αὐθις ἴκοιο δόμους. (δας:
 Εσε μὲν αὐτὸς ἔπιον ἀπὸ κρυῶης μελανύδρου,
 Ἡδύ τι μοι ἐδόκη καὶ καλὸν εἶμεν ὕδωρ.
 Νῦν δ' ἤδη τεθόλωται, ὕδωρ δ' ἀναμίσγεται ὕδφ:
 Ἀλλης ἢ κρυῶης πίομαι ἢ ποταμῶ.
 Μὴ ποτ' ἐπαίνεσσης, πρῆν ἂν εἰδῆς ἀνδρα σαφίωῶς,
 Οργλὴν καὶ ρυθμὸν, καὶ τρόπον ὅστις ἂν ἦ.
 Πολλοὶ τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθ' ἔχοντες
 Κρύπτασ' ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον.
 Τέτων δ' ἐκφαίνφ πάντων χρόν' ἦθ' ἐκάστου,
 καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκτός ἔβλω,
 Εφθλω δ' αἰνήσας πρῆν σου κατὰ πάντα δαίωαι
Ἡθεα

THEOGNIDIS

Mores : nunc autem iam nauis uelut longe discedo.
 Quæ uero uirtus (est) bibentē, uini premium reporta-
 Sæpe sane vincit & malus uirum bonum. (re?
 Nullus hominum, quem postquã tandē terra texerit,
 Inq̃ Erebum descenderit, domumq̃ Proserpina,
 Oblectatur, neq̃ lyram, neq̃ tibiam audiens.
 Neq̃ Bacchi dona tollens:
 Hæc uidens, cordi bene persuadebo, ut leuia
 Genua, & caput intremulus proferam.
 Ne mihi uir sit lingua amicus, sed magis re ipsa
 Manibusq̃ properet, opibusq̃ utrunq̃.
 Neq̃ inter pocula uerbis meam mentem oblectet:
 Sed faciens appareat, si quid possit, bonum.
 Nos uero in conuiuia carum declinemus animum,
 Ut præterea oblectationis opera amabilia ferat.
 Statim enim tanquam cogitatio, præterit splendida pu
 Neq̃ equorum impetus est uelocior. (bertas:
 Quæ quidem uirum ferunt tumultuosum in laborem
 Impetuose, farrifero oblectata campo. (uirorum
 Bibe, quando bibant (alij) cū quidē animo cōtristatus
 Nemo hominum noscat te grauatum. (fueris,
 Interdum quidem patiens contristaberis, interdumq̃
 Gaudere potes, aliasq̃ alius uir. (faciens
 Si ponas (ô) Academe amabilem hymnum canere,
 Premium autem in medio puer pulcrum florē habēs
 Tibiq̃ sit & mihi de sapientia contendentibus,
 Cognoueris, quanto asinis præstantiores (sint) muli.
 Cum

47

Σ Ε Ν Τ Ε Ν Τ Ι Α Ε.

Ηθεα : νῦν δ' ἤδη, ναῦς ἄθ' ἐκάς δέχω.
 Τίς δ' ἄρετῇ πίνοντ' Ἰπποίνιον ἄθλον ἐλέσθαι;
 Πολλάκι τοι νικᾷ καὶ κακὸς ἀνδρ' ἀγαθόν.
 Οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὃν ἐπεὶ ποτε γαῖα καλύψθη,
 εἷς τ' ἔρεβθε καταβῆ, δῶμά τε περσεφόνης.
 Τέρπεται, ἔτε λύρης, ἔτ' αἰλητῆρθε ἀκῶν,
 οὔτε διωνύσθ δῶρ ἔσαφράμενθε.
 Ταῦτ' ἔσορῶν, κραδίη εὖ πείσομαι, ἔφρα τ' ἐλαφρᾶ
 Γένατα, καὶ κεφαλῶν ἀτρομέων προσφέρω.
 Μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσση φίλθε, ἀλλὰ καὶ ἔργω
 χερσίν τε πτεύσθ, χεῖμασι τ' ἀμφοτέρω.
 Μὴ ἢ παρὰ κρητῆρσι λόγοισιν ἐμὴν φρένα τέρποι;
 ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δυνάειτ' ἀγαθόν.
 Ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλον καταθώμεθα θυμόν.
 ὄφρ' ἔτι τερπώλης ἔργ' ἐρατῆνὰ φέρη,
 αἴψα γὼ, ὡς ἐνόημα, παρέρχεται ἀγλαὸς ἤβη.
 οὐδ' ἰσπῶν ὄρμη γίγνεται ὠκυτέρη.
 Αἴ τε περ ἀνδρᾶ φέρσσι δορυαστόν ἐς πόνον ἀνδρῶν
 λάβρως, πυροφόρῳ τερπόμεναι πεδίῳ.
 Πῖν' ὀπόταν πίνωσιν, ὅταν τοὶ θυμόν ἀσηθῆς,
 μηδεὶς ἀνθρώπων γνῶσε βαρυύομενον.
 Ἄλλοτέ τοι πάχων ἀνιήσεται, ἄλλοτε θ' ἔρδων
 χαιρήσθην δυνάσσαι, ἄλλοτε τ' ἄλλθε ἀνὴρ.
 εἰ θεῖης ἀκάδημε ἐφήμερον ὕμνον ἀείδθην,
 ἄθλον ἢ ἐν μέσῳ παῖς καλὸν ἀνθθε ἔχων
 σοίτ' εἴη καὶ ἐμοὶ, σοφίης πᾶρι δηρησάντων,
 γνοίης χ' ὅσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι.

Ἡμθε

THEOGNIDIS

Cum uero sol quidem, in aethere solidungulos equos
Iam admonuerit, medium diem habens.

Cenamq; terminauerimus, quomodo quem animus iu-
Varijs bonis ventri satisfacientes. (bet,

Gutturium statim foras ferat, coronas uero intro
Formosa teneris manibus Lacena puella:

Virtus uero praemium inter homines optimum,
Pulcerrimumq; reportatu est uiro sapienti.

Commune uero bonum hoc ciuitatiq; omniq; populo,
Quisquis uir transgressus inter principia est.

Communiter aut hominib. praepcepta dabo, ut quis puberta
Clarū florē habēs, & mentib. bona cogitet, (tis

Suis possessionibus bene affici: non enim repubescere
Bis datur à dys: neq; fuga mortis

Mortalibus hominibus: grauis autem senectus, coar-
Perniciosa, caputq; apprehendit summum. (guit

Quam beatus, fortunatusq;, et felix (est), quisquis ex-
Laborū, in Plutonis domū nigrā descendit, (pers

Prius (q;) inimicos formidare, et superare necesse (est),
Inuestigareq; amicos, quamnam habent mentem.

Statim mihi per quidem corpus fluit immensus sudor,
Consternor uero intuens florem iuuentutis.

Iucundus simul & pulcher diutius debebat esse:
Verum breuis est, uelut somnium

Adolescentia preciosa: sed perniciosa, & deformis
Confestim super caput senectus pendet.

Nunquam inimicis sub iugum cernicem ponam

Grane

Ημεῖς δ' ἡέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἴππους
 ἄρτι παραγέλλοι, μέσαστον ἡμᾶρ ἔχων.
 Δείπνου δὲ λήγοιμεν, ὅπου τινὰ θυμὸς ἀνώγει,
 Παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι.
 Χέρνιβα δ' αἴψα θύραζε φέροι, σεφανάματα δ'
 εὐφδῆς ῥαδιναῖς χερσὶ λάκαινα κόρη. (εἶσω
 Η δ' ἀρετὴ τό δ' ἀέθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον,
 κάλλισόν τε φέρην, γίγνεται ἀνδρὶ σοφῶ.
 Ζυῶν δ' ἐσθλὸν τῆτο πολήϊτε, πωπῆτε δήμῳ.
 Οσις ἀνὴρ διαβάς ἐν προμάχοισιν ἐνι.
 Ζυῶν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι, ὄφρα τις ὕβρις
 ἀγλαὸν αἴθερ ἔχων, καὶ φρεσὶν ἐσθλὰ νοῆ
 τῶν αὐτῆ κτεάνων εὐπαχέμεν, ἔ γ' ἀνηδῶν
 Δίς πέλεται πρὸς θεῶν, ἔδὲ λύσις θανάτου
 θνητοῖς ἀνθρώποισι: κεκόν δ' ἐπι γῆρας ἐλέγχῃ
 οὐλόμενον, κεφαλῆς δ' ἀπλεται ἀκροτάτης.
 Ως μάκαρ, εὐδαίμων τέ καὶ ὄλβιος, ὅσις ἀπφρῶ
 ἀθλων, εἰς ἀδου δῶμα μέλαν κατέβη,
 Πρὶν τ' ἐχθρὸς πῆξαι, καὶ ὑπερβλεῖν αἰπερ ἀνάγκη.
 Εξετάσαι τε φίλως, ὄντιν' ἔχουσι νόον.
 Αὐτίκα μοί κατὰ μὲν χροῖον ῥέει ἄσπετος ἰδρῶς.
 Πτοιῶμαι δ' ἐσθρῶν αἴθερ ὀμηλικίης.
 Τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλὸν ἐπι πλεον αἴφελεν εἶναι:
 ἀλλ' ὀλίγο χρόνιον γίγνεται ἄσπερ ὄναρ
 ἠβη τιμήεσσα, τόδ' ἐλόμενον καὶ ἀμορφον
 αὐτίχ' ὑπὲρ κεφαλῆς γῆρας ὑπερκρέμαται.
 Οὔποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω
 Δύσλοφον

THEOGNIDIS

Graue, neq₃ si mihi T molus instet capiti.
 Improbis sane malitia uaniores luctus sunt:
 Proborum vero semper actiones rectiores.
 Facilisq₃ actio inter homines, malitia:
 Boni autem difficilis Cyrne est conatus.
 Confide (ô) anime malis, simul grauissima passus,
 Improborum sane cor est asperius.
 Neq₃ tu infectas ob res dolorem augens
 Oderis, neq₃ tristeris, neq₃ amicos molestia affice.
 Neq₃ inimicos exhilara. Deorum enim fatata dona
 Non potest facile mortalis vir effugere:
 Neq₃ nigra descendens in fundum paludis,
 Neq₃ quando ipsum habuerit Tartarus tenebrosus.
 Virum sane est bonum difficilimum fallere,
 Ut in mea mente Cyrne olim iudicatum est.
 Iucunda quidem & prius, verum multo melius nunc:
 Quare improbis nulla est gratia.
 Amentes homines & stulti, qui quidem uinum
 Non bibunt astro & cane regnante.
 Age, cum tibicine lugente ridentes
 Bibamus, illius doloribus oblectantes (nos)
 Dormiamus: custodia vero urbis custodibus cura erit.
 Heu littus amabilis patrie nostra.
 Profecto si quis illorum & occultus dormit,
 Nostram reprehensionem accipiet moleste.
 Nunc vero bibentes oblectemur, pulcra dicentes:
 Quae uero post erunt, haec dijs cura sint.

Tibi

Δύσλοφον, ἔδ' εἰ μοι τμῶλ' ἐπεσι κάρη.
 Δειλοῖς τοι κακότητι ματαίωτέροι γόοι εἰσι.
 τῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρῆξιες ἰθύτεραι.
 Ῥηϊδίητε πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητι,
 τῆ δ' ἀγαθῆ χαλεπὴ Κύρνε πέλῃ παλάμη.
 Τόλμα θυμὸν κακοῖσιν ὁμῶς ἀτλητὰ πεπονθῶς,
 Διφλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξύτερη.
 Μὴ δ' σύγ' ἀπρηκτοῖσιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέζων
 Ἐχθρῆ, μήδ' ἄχθου, μηδὲ φίλους ἀνία.
 Μὴδ' ἐχθρῶς εὐφρανε. Θεῶν δ' εἰμαρμένα δῶρα
 οὐκ ἂν Ῥηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι.
 οὐτ' ἂν πορφυρέης καταδύς ἐς πυθμένα λίμνης,
 οὔθ' ὅταν αὐτὸν ἔχη τάρταρ' ἠερόης.
 Ἄνδρά τοι ἐς ἀγαθὸν χαλεπώτατον ἐξαπατήσαι,
 ὣς ἐν ἐμῇ γνώμῃ Κύρνε πάλαι κέκριται.
 Ἡδέα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώϊον ἤδη,
 οὐνεκα τοῖς διφλοῖς ἔδεμί' ἐστὶ χάρις.
 Ἀφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἳ τινες οἶνον
 μὴ πίνουσ' ἄστρου καὶ κωὸς ἀρχομένους.
 Δεῦρο σὺν αὐλητῆρι παρακλαίοντι γελῶντες
 Πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.
 εὐδῶμεν, φυλακὴν ἢ πόλιν φυλάκεσσι μελήσῃ.
 ἃ συφελῆς ἐρατῆς πατρίδος ἡμετέρης.
 Ναὶ μὰ δὴ εἴ τις τῶν ἢ καὶ ἐγκεκαλυμμέν' εὐδῆ.
 Ἡμέτερον μῶμον δέξεται ἀργαλέως.
 Νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες,
 Ἄοσα δ' ἐπέτ' ἔσαι, ταῦτα θεοῖσι μέλῃ.

THEOGNIDIS

Tibi vero ueluti puero caro praecepta dabo ipse
 Bona: tu vero animo & mentibus haec immitte.
 Nunquam festinans facias malum, sed profunda
 Tua mente consulta, tuo bonoq; animo (lectusq;
 (Eorū) enim, (qui) pugnant, pugnat animusq; intel-
 Consilium vero in bonam & mentem probam ducit.
 Sed orationem quidē hanc omitemus. Ceterū mihi tu
 Cane, & Musarum recordabimur, ambo.
 Ipse enim haec dederunt habere grata dona
 Tibi, & mihi quidem, & vicinis.
 Honorat enim Apollo affectum: à longe inspicienti
 Cognoscere difficile etiam (ei), qui est sapiens.
 Alij quidem etiam uitium reatum habent
 Opibus, alij uero uirtutem perniciofa paupertate.
 In adolescentia uero iuxta quidē aequalem melius (est)
 Desiderabilium operum amorem satiantē. (dormire
 Estq; commessantem cum tibicine canere:
 His nihil sane aliud est delectabilius
 Viris siue foeminis, quid mihi opes & pudor?
 Oblectatio uincit omnia cum letitia.
 Dementes homines & stulti (sunt) qui mortuos
 Lugent, non autem adolescentiae florem pereuntem.
 Oblectare mihi care anime, mox aliqui alij erunt
 Viri: ego uero mortuus terra nigra ero.
 Cyrne, amicos ad omnes conuerte uarios mores,
 Commiscens animum, qualis quisq; natus est.
 Nunc quidē hunc sequere, aliās uero alius sis animo:
 Melior

Σοὶ δ' οἶά τε παιδὶ φίλῳ ὑποθήσομαι αὐτὸς
 Ἐοθλὰ, σὺ δ' ἐν θυμῷ ἢ φρεσὶ ταῦτα βάλε.
 Μὴ ποτ' ἐπιγόμενῳ πρῆξις κακὸν, ἀλλὰ βαθείη
 Σῆ φρενὶ βέλδουσαι, σὺ ἀγαθῷ τε νόῳ
 Τῶν γὰρ μαρναμένων μάχεται θυμὸς τε, νόσος τε,
 Βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἑοθλὸν ἄγχι.
 Ἀλλὰ λόγον μὲν τέττον' ἐάσομεν. αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ
 Αὐλῆ, καὶ Μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφοτέρω.
 Αὐταὶ γὰρ τάδ' ἔδωκαν ἔχθρην κεχαρισμένα δῶρα
 Σοὶ, καὶ ἐμοὶ μὲν, καὶ ἀμφιπερικτίοσι.
 Τιμᾶ γὰρ ἀπόλων ὀργῶν, ἀπάτερθεν ὀρώντι
 Γινώσκουσα χαλεπὸν καὶ περ' εὐνίσοφῳ.
 Οἱ μὲν γὰρ κακότηλα κατακρύψαντες ἔχουσι
 Πλῆτῳ, τοί δ' ἀρετὴν ἐλομένη πενίη.
 Ἐν δ' ἤδη παρὰ μὲν ζυγομήλικι κάλλιον εὐδὴν
 ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἰέμενον.
 Ἐπὶ ἧ καμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδου.
 Τέττων ἔδέν τοι ἄλλ' Ἰπιτερπνότερον.
 Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναῖξιν, τί μοι πλῆτος τε ἢ αἰδώς.
 Τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσυνῇ.
 Ἀφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵτε θανόντας
 Κλαίουσ', ἔδ' ἤδησ' ἀνθ' ἀπολλύμενον.
 Τέρπεό μοι φίλε θυμὲ, τάχ' ἄν τινες ἄλλοι ἔσονται
 Ἄνδρες, ἐγὼ ἧ θανῶν γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.
 Κύρνε φίλῳ πρὸς πάντας Ἰπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
 Συμμίσγων ὀργῶν, οἷ' ἕκαστ' ἔφου.
 Νῦν μὲν τῷ δ' ἐφέπῃ, ποτὲ δ' ἄλλοῖος πέλας ὀργῶν

THEOGNIDIS

Melior res sane sapientia (est), quã uel magna potẽ-
 Rei non facta difficilimum est finem (tia,
 Cognoscere, quomodo sit hanc Deus perfecturus.
 Caligo enim extensa est: ante (id, quod) futurum est
 Non intelligibiles (sunt) humanae fines infirmitatis.
 Neminem inimicorum vituperabo, bonum existentẽ:
 Neq; quidem laudabo, (si) malus sit, amicum.
 Sic oportet bonum conuertentem cogitationem
 Firmam semper habere in finem uiro amico.
 Populum uero rogat multa ferre grauis: non enim no-
 Hoc facere, quod tibi non gratum sit. (uit
 (O) Castor & Pollux, qui in Lacedemone diuina
 Habitatis Eurota pulcrifluro fluuio.
 Si unquam consulam amico malum, ipse habeam:
 Si uero aliquod ille mihi, bis tantum ipse habeat.
 Molestè mihi animus habet circa tuam amicitiam:
 Neq; enim odisse, neq; amare possum.
 Cognoscens molestũ quidẽ (esse) quãdo amicus uiro fue-
 Odisse: molestumq; non uolentem amare. (rit,
 Considera sane nũc aliũ: mihi quidẽ nulla necessitas est.
 Hoc facere, mihi superiorum (o) gratia ponere.
 Iam & alis extollor, ut uolucris
 Ex stagno magno, uirum malum profugiens.
 Guttur effringens, tu uero à mea amicitia peccans
 Postea nostram cognosces prudentiam.
 Quisquis tibi consuluerit de me, & te iusserit
 Abire, relinquentem nostram amicitiam.

Iniuria

Κρείσσόν τοι σοφίη, καὶ μεγάλης δρετῆς,
 Πρήγματ' ἀπρήκτε χαλεπώτατόν ἐσι τελευτῶ
 Γινῶναι, ὅπως μέλλῃ τῆτο θεὸς τελέσαι.
 Ορθὴν γὰρ τέταλαι, πρὸς ἣ τὰ μέλλοντ' ἔσειδῃ
 Οὐ ξυετὰ θνητῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
 Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μαμήσομαι ἐσθλὸν ἔοντα·
 Οὐδὲ μὲν αἰνήσω ἐσθλὸν ἔοντα φίλον.
 Οὕτω χρῆτόν γ' ἐσθλὸν Ἰπιδρέψαντα νόημα,
 Εμπεδον αἰὲν ἔχον ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ,
 Δῆμον δ' ἀξιοῖ πολλὰ φέρην βαρῦς, ἔγ' ἔπιση
 Τῆθ' ἔρδην, ὅ τιςοι μὴ καταθύμιον ἦ.
 Κάσος καὶ Πολύδακες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δῖη
 Ναιέτε Εὐρώτα καλλιρῶα ποταμῶ.
 Εἴ ποτε βελεύσαιμι φίλῳ κακὸν, αὐτὸς ἔχοιμι·
 Εἰ δέ τι κείνῳ ἐμοῖ, δὲς τόσον αὐτὸς ἔχοι.
 Αργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητ'·
 Οὔτε γὰρ ἐχθαίρην, ἔτε φιλεῖν δύναμαι.
 Γινώσκων χαλεπὸν μὲν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γῆη).
 Εχθαίρην, χαλεπὸν δ' ἐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.
 Σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον, ἐμοὶ γε μὲν ἔτις ἀνάγκη
 Τῆθ' ἔρδην, τῶν μοι πρόσθε χάρι τίθεσο.
 Ἦδη καὶ πλερύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥσε πετρήνον
 Εκ λίμνης μεγάλης, ἀνδρὰ κακὸν προφυγῶν.
 Βρόγχον ἀπορρήξας, σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἀμαρ-
 Υπερον ἡμετέρῳ γνώση Ἰπιφροσιώλω. (τῶν
 Οσις σοὶ βέλωσεν ἐμεῦ περὶ, καὶ σ' ἐκέλωσεν
 Οἴχεωδ' προλιπόνθ' ἡμετέρῳ φιλίλω.

THEOGNIDIS

Iniuria & Magnetas perdidit, & Colophonem,
Et Smyrnam: omnino Cyrne & nos perdet.
Ad indicem uero ueniens, attritusq; plumbo,
Aurum excoctum existens bonus totus eris.
Heu me miserum, etenim ludibrium quidem inimicis,
Amicis uero labor, infelicia passus fui.
Cyrne qui prius boni (erāt), nūc cōtra mali (sunt) mali
Nūc boni: quis posset hac sustinere? intuēs (aūt prius
Bonos quidem contemptiores esse, peiores uero sortitos
Honorem? uxorem ducit autem ex malo bonus uir,
Se inuicem uero fallentes, se mutuo derident,
Neg; bonorum memoriam habentes, neg; malorum.
Opes habēs paupertatē mihi obiecisti, sed aliqua tamē
Sunt, alia comparabo dijs vota faciens. (mibi
(O) Plute deorum pulcerrime, & desiderabilissime
Cum te, & malus si sim, fio bonus uir. (omnium
Adolescentia modū habeā: amet uero me Phœbus A-
Latonius, & Iupiter immortalium rex. (pollo
Vt uitam uiuam mala extra omnia,
Adolescentia & diuitijs animum exhilarans,
Ne me malorū cōmonefaciatis, tuli sane qualia Vlysses
Qui Ditis magnam domum uenit egressus:
Qui sane & procos interemit inmiti ferro
Penelopes studiosus, puellaris uxoris:
Quæ quidē diu expectauit carū apud filium manens,
Donec q; terram ingressus est, formidandosq; secessus.
Si bibero, paupertatem animi corruptricem non curo:
Neque

Ἰβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε, καὶ Κολοφῶνας,
 καὶ Σμύρνην, πάντως Κύρνε καὶ ὕμνας ὀλεῖ
 εἰς βάσανον δ' ἐλθὼν, παρατριβόμενος τε μολύβ-
 χρυσὸς ἀπεφθός ἐων, καλὸς ἅπας ἀνέσση. (δω,
 οἱ μοι ἐγὼ δὴλός, καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς.
 τοῖς ἢ φίλοισι πόνος, δὴλὰ παθῶν, γενόμεναι.
 Κύρνε οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ, νῦν αὖ κακοὶ, οἱ ἢ κακοὶ πρὶν
 νῦν ἀγαθοὶ: τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν
 τὸς ἀγαθὸς μὲν ἀτιμωτέροισι, κακὸς ἢ λαχόντας
 τιμῆς; μνησεύψ δ' ὅκ' κακῶ ἐσθλὸς ἀνὴρ,
 ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες, ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
 οὔτ' ἀγαθῶν μνήμεν εἰδότες, ἔτε κακῶν.
 πρῆματ' ἔχων πενίην μ' ἀνείδισας, ἀλλὰ τὰ μὲν μοι
 ἐσὶ, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπιζέμεν.
 Πλάστε θεῶν κάλλιπε, καὶ ἡμεροῖσατε πάντων,
 σωῖ σοι, καὶ κακὸς ὢν, γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνὴρ.
 Ἡβης μέτρον ἔχοιμι, φίλοι δέ με φοῖβῶ ἀπόλλων
λητοῖδης, καὶ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς,
 ὄφρα βίον ζῶοιμι κακῶν ἐκτροσθεν ἀπάντων,
 Ἡβη καὶ πλάστῳ θυμὸν ἰανόμεν.
 μή με κακῶν μέμνησθε, πέπονθά τοι οἶατ' ὄδυσεὺς
 ὅστ' αἶδ' ἀμέγα δῶμ' ἤλυθεν ἔξαναδῖς:
 ὅς δὴ καὶ μνησῆρας ἀείλετο νηλεῖ χαλκῷ
 Πρωελόπης ἐμφρων, κουριδῆς ἀλόχῃ.
 Ἡ μὲν δὴθ' ὑπέμνε, φίλῳ πρὸς παιδὶ μένυσσας,
 ὄφρα τε γῆς ἐπέβη, δὴλαλέας τε μυχῆς.
 εἰ πίομαι, πενίης θυμοφθόρα εἰ μελεδαίνω:

THEOGNIDIS

Neque viros inimicos, qui mihi dicunt male:
 Sed adolescentiã amabilẽ lamentor, qua me relinquit:
 Lugeo autem molestam senectutem instantem.
 Cyrne presentibus amicis mali sedemus principium:
 Queramus autem hulceri remedia nascenti.
 Spes apud homines sola Dea bona est:
 Alij vero cœlum relinquentes ierunt.
 Abijt quidem Fides magna dea, abijtq; uirorum
 Tẽperantia, Charitesq; (ò) amice terrã reliquerunt.
 Iuramẽta vero nõ amplius fidelia inter homines (sunt)
 Neq; Deos ullus ueneratur immortales. (iusta,
 Piorum vero uirorum genus perijt, neque iura
 Non amplius cognoscunt, neque quidem pietatem:
 Sed dum quis uiuat, & uideat lumen solis,
 Pius existens circa Deos, spem expectet:
 Precetur uero Deos & splendidas coxas adolens,
 Speiq; prima & ultima sacrificet.
 Consideretq; iniustorum uirorum obliquum sermonem
 Qui Deos immortales nihil reuerentes, (semper
 Semper alienis opibus intendunt cogitationem,
 Turpia malis operibus signa ponentes.
 Nunquam presentem relinquens amicum, aliũ quære
 Miserorum hominum uerbis persuasus:
 Liceat mihi diuiti malis sine curis
 Viuere innoxie, nullum habenti malum.
 Neq; amo diues esse, neq; opto, sed mihi liceat
 Viuere ex modicis, nullum habenti malum.

Opes

Οὐδ' ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἱ με λέγῃσι κακῶς:

Αλλ' ἤβριον ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἢ μ' ἐπιλείπει:

Κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.

Κύρνε παρῶσι φίλοισι κακῶς καὶ ἀπαύσομεν δὲ χλιῶ:

Ζητῶμεν δ' ἑλπίφ φάρμακα φουμένω.

|| Ελπίς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐοθλή ἐνεστίν:

|| Ἄλλοι δ' ἔλυμπον ἐκ προλιπόντες ἔβαν.

|| ὠχετο μὲν Πίσις μεγάλη θεὸς, ὠχετο δ' ἀνδρῶν

|| Σωφροσύνη, Χάριτες τ', ὠφίλε, γλιῶ ἔλιπον.

|| Ὀρκοὶ δ' ἐκ ἐτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,

οὐ ἢ θεὸς ἐδεῖς ἀζεται ἀθανάτους.

Εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γρήθη ἔφθιτο, ἐδὲ θέμιστας

οὐκ ἐτι γιγνώσκουσ', ἐδὲ μὲν εὐσεβίας:

Αλλ' ὄφρα τις ζῶη, καὶ ὄρα φάθη ἡελίοιο,

Εὐσεβέων περὶ θεὸς ἐλπίδα προσμενέτω:

|| Εὐχέσθω ἢ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων,

|| Ελπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.

|| Φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεὶ,

|| Οἱ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι,

|| Αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοις ἐπέχουσι νόημα,

|| Αἰσχρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θεκάμενοι.

Μήποτε τὸν παρεόντα μεθεῖς φίλον, ἄλλον ἐρευία

Δφλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πρῆθόμενοι:

Εἴη μοι πλετῆντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνῶν

Ζῶην ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Οὐτ' ἐραμαι πλετῆν, ἔτ' εὐχομαι, ἀλλά μοι εἴη

Ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

THEOGNIDIS

Opes & sapientia mortalibus inexpugnabilis (res est)

Neg₃ enim poteris opibus animū saturare: (semper,
Sic uero sapientiam sapientissimus non refugit,
Sed amat, animum uero non potest explere.

Nullum thesaurum recondere filijs melius (est):

Potentibus uero bonis uiris Cyrne da. (bonus quidem
Nemo enim ex omni (parte) est omnino beatus: sed

Patienter fert habens malum, non manifestum tamē,
Improbis uero neg₃ bonis scit, neg₃ malis,

Animum simul temperare, immortalium uero dona
Varia mortalibus accidunt: sed pati

Oportet dona immortalium, qualia dant habere.

Oculi, & lingua, & aures, & mens uirorum

In medio pectorum imprudentibus sunt.

Bonis adhaere, malos uero nunquam sequere:

Quando uia perficias finesq₃ negotiationis.

Bonorum bona quidem responsio, bonaq₃ opera:

Malorum uero uenti misera ferunt uerba.

Ex malo consortio mala fiunt: bene uero & tu

Cognosces, quando magnos accesseris immortales.

Mentem Cyrne dij mortalibus dant bonam:

Homini mens fines uniuersi habet. (rior

O beatus, quisquis nobis habet mentē, qua multa supe-

Insolentia perniciosa, molestaq₃ satietate (sit).

Est malum uero mortalibus satietas, illis nil peius:

— Omnis enim ex his Cyrne est malitia.

Vtinam sis operum turpium impassibilis, & expers

Cyrne,

Πλῆτ' καὶ σοφίῃ θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεὶ,
 Οὔτε γὰρ ἀντ' ἄλγεα θυμὸν ὑπερκορέσαις·
 Ως δ' αὐτως σοφίην ὁ σοφώτατ' ἐκ λυποφύγῃ,
 Ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' ἐδύαται τελέσαι.
 Οὐδένα θησαυρὸν κατὰ θέσιν παισὶν ἄμφρον·
 Αἰτῆσι δ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι Κύρνε δίδε.
 Οὐδεὶς γὰρ πάντ' ἐστὶ πανόλβι', ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
 Τολμᾷ ἔχων τὸ κακὸν, ἐκ ἐπίδηλον ὄμωσ.
 Δίφλος δ' ἔτ' ἀγαθοῖσιν ἴπισαται, ἔτε κακοῖσι,
 Θυμὸν ὄμωσ μίσγῃν, ἀθανάτων ἢ δόσῃς
 Παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ'· ἀλλ' ἴπιτολμᾶν
 χεῖρ δ' ἄθανάτων, οἷα διδῆσιν ἔχῃν.
 Ὀφθαλμοὶ, καὶ γλῶσσα, καὶ ἔατα, καὶ νόος ἀνδρῶν
 Ἐν μέσῳ σθητῶν ἐν σωετοῖς φύεται.
 Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε, κακοῖσι ἢ μή ποθ' ὀμάρτε·
 Εὐτ' ἂν ὀδῆ τελέῃς, τέρματα τ' ἐμπορίας.
 Τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὴ μὲν ἀπὸ κρείσσι, ἐσθλὰ ἢ ἔργα·
 Τῶν ἢ κακῶν ἄνεμοι δὲ λά φέρουσιν ἔπη.
 Ἐκ καχεταίρειης κακὰ γίγνεται· εὖ ἢ καὶ αὐτὸς
 Γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλους ἤλυθε ἀθανάτους,
 Γνώμην Κύρνε θεοὶ θνητοῖσι διδῆσιν δρῖσιν·
 Ἀνθρώπου γνώμη πείρατα πάντος ἔχῃ.
 ὦ μάκαρ, ὅς τις δ' ἡμῖν ἔχῃ φρεσὶν, ἢ πολὺ κρείστων
 Ἰβρι' ἐλομένης, λίσγαλές τε κόρῃς.
 Ἐστὶ κακὸν δε βροτοῖσι κόρ', τῶν ἔτι κακῆρον·
 Πᾶσα γὰρ ἐκ τέτων Κύρνε πέλε κακότης.
 Εἴθ' εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθῆς, καὶ ἀεργὸς
 Κύρνε

THEOGNIDIS

Cyrne, maximam experientiam haberes uirtutis.
Cyrne Deos reuerere, & time: hoc enim uirum

Cobibet neq₃ facere, neque dicere impia.

Plebinorum autem tyrannum quomodo uis deturbare,

Non indignatio à dijs est ulla.

Mens bona, & lingua, hæc in paucis sunt

Viris, qui horum utriusq₃ (sint) dispensatores.

Nullus pecuniam dans mortem fugerit, neq₃ grauem

Aduersitatem, nisi fatum ad finem proyiciat:

Neq₃ poterit stultitiam, quando sane Deus dolores

Mortalis uir donis uolens fugere. (mittit,

Non amo solio regio sedere

Mortuus, sed mihi uiuenti contingat bonum.

Tribuli tapetibus si mile stratum mortuo:

Lignum autem durum est, aut molle.

Neq₃ Deos peierando iura: non enim tolerabile (est)

Immortales celare rem debitam.

Anis uocem (ô) Polypeda, clare clamantis

Audini, qua mortalibus nuncia uenit arationis

Tempestiue, & mihi cor percussit nigrum.

Quod mihi florentes aly habent agros:

Neque mihi muli caudam trahunt aratri,

Alterius promisse causa nauigationis.

Non eo, neq₃ à me uocabitur, neque ad tumultum

Ploratus super terram it tyrannus uir.

Neque ille me mortuo neque doleat,

Neque ex palpebris calidas miserit lacrymas.

Neq₃

SENTENTIAE.

Κύρνε, μεγίστω κεν πείραν ἔχοις δρετῆς.
 Κύρνε, θεὸς αἰδῶ, καὶ δαΐδιθι, τῶτο γὰρ ἄνδρα,
 Εἴργε μήθ' ἐρδῆν, μήτε λέγῃν ἀσεβῆ,
 Δημοφάγον ἢ τύραννον, ὅπως ἐθέλῃς, κατακλίνει,
 Οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίνεται ἔδεμια.
 Νοῦς ἀγαθός, καὶ γλῶσσα, τάδ' ἐν παύροισι πέφυ-
 ἀνδράσιν, οἱ τῶτων ἀμφοτέρων ταμίαι. (κεν
 Οὔτις ἀποινα δίδῃς θάνατον φύγοι, ἐδὲ βαρῆσαν
 Δυστυχίαν, εἰ μὴ μοῖρ' ἐπι τέρμα βάλοι:
 Οὐδ' ἂν δυσφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς ἀλγεα πέμπῃ,
 Θνητὸς ἀνὴρ δάρις βουλόμενος προφυγεῖν.
 Οὐκ ἔραμαι κλισμῶ βασιλῆϊα ἐγκατακείσθαι
 Τεθνεῶς, ἀλλὰ τι μοι ζῶντι γέροιτ' ἀγαθόν.
 Ασπάλαθοι τάπησιν ὁμοῖον σῶμα θανόντι:
 Τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίνεται, ἢ μαλακόν.
 Μήτε θεὸς ἐπιόρκον ἐπόμνυθι, εἰ γὰρ ἀνεκτὸν
 Αθανάτους κρύψαι χρεῖσθαι ὀφειλόμενον.
 Ορνιθῶν φωνῶν Πολυπαῖδη ὄξυ βρώσης
 Ηκαστ', ἢ γε βροτοῖς ἀγγελῶν ἦλθ' ἀρότερος
 Ωραίου, καὶ μοι κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν,
 ὅτι μοι εὐαιθεῖς ἄλλαι ἔχουσιν ἀχρεῖς,
 Οὐδέ μοι ἡμίονοι κύφων ἔλκυσιν ἀρότερος,
 Τῆς ἄλλης μνηστῆς εἵνεκα ναυτιλίας.
 Οὐκ εἶμι, ἐδ' ἴτω' ἐμῶ κικλήσε', ἐδ' ἐπι τύμβω
 Οἰμωχθεῖς, ἐπι γῆν εἰσι τύραννον ἀνὴρ.
 Οὐδ' ἂν ἐκείνῳ ἐμῶ τεθνήσκειν ἔτ' αἰῶτο,
 Οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.
 Οὔτε

THEOGNIDIS

Neq; te commessari ueto, neque prouoco:

Molestus enim existens & amicus, quando abfueris.
Illustris quidem genere sum: urbem aut fortem Thebē

Habito, patria terra exulans,
Ne me simpliciter ludens, caros sopito parentes

(O) Argyri: tibi enim seruilis dies instat. (ex terra
Nobis uero alia qdē sunt (ô) mulier mala multa, postq̄

Fugimus: molestam uero non propter seruitutem:
Neq; nos uendunt, ciuitas autem quidem est & nobis
Pulcra, Leithæo inclinata campo,

Ne unquam iuxta lugentes (nos) sedentes rideamus,
Ipsorum bonis Cyrne letantes.

Inimicum quidem difficile (est) & maleuolū decipere
Cyrne: amicum uero, amico facile, decipere.

Nil ira iniustius (est) quæ habentem
Ledit, animo mala gratificans.

Nil Cyrne bona suauius est muliere:

Testis ego, tu uero mea esto ueritatis.

Multa afferre solet sermo mortalibus uiris
Damna, mente Cyrne turbata.

FINIS.

Ούτε σε κωμάζην ἀπερύκομαι, ἔτε καλέμαι:
 Αργαλέῃ γ' εὖν, καὶ φίλῃ, εὐτ' ἂν ἀπῆς.
 Αἶθων μὲν γ' εἰμὶ, πόλιν δ' εὐτείχεα Θήβων,
 Οἰκῶ, πατρῶας γῆς ἀπερυκόμενῃ.
 Μῆρι' ἀφελῶς παίζεσσα, φίλος δ' ἔυαζε τοκυῖας
 Αργυρι, σοὶ μὲν γ' δέλιον ἦμαρ ἴππ.
 Ἡμῖν δ' ἀλλὰ μὲν ἐστὶ γυναικακὰ πόλιν, ἐπὶ οὐκ γῆς
 Φεύγομεν: ἀργαλέῃ δ' ἔκ ἐπι δαλοσυνῆ:
 Οὐθ' ἡμᾶς περνᾶσι. πόλις ἣ μὲν ἐστὶ καὶ ἡμῖν
 Καλὴ, Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.
 Μὴ ποτε πᾶρ κλαίεισι καθεζόμενοι γελάσωμεν,
 Τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς Κύρην ἴππτερόμενοι.
 Εχθρὸν μὲν χαλεπὸν, καὶ δυσμενῆ ἔξαπατῆσαι
 Κύρνε; φίλον ἣ φίλῳ ῥάδιον ἔξαπατᾶν.

Οὐδὲν Κύρην ὀργῆς ἀδικώτερον, ἢ τὸν ἔχοντα
 Πημαίνῃ, θυμῷ δὲ λὰ χαριζομένη.
 Οὐδὲν Κύρην ἀγαθῆς γλυκυρώτερόν ἐστι γυναικός:
 Μάρτυς ἐγὼ, σὺ δέ με γίγνε ἀληθοσυνῆς.
 Πολλὰ φέρην εἴωθε λόγῃ θνητοῖσι βροτοῖσι
 Πταίσματα, τῆς γνώμης Κύρνε ταρασομένης.

Τ Ε Λ Ο Σ.

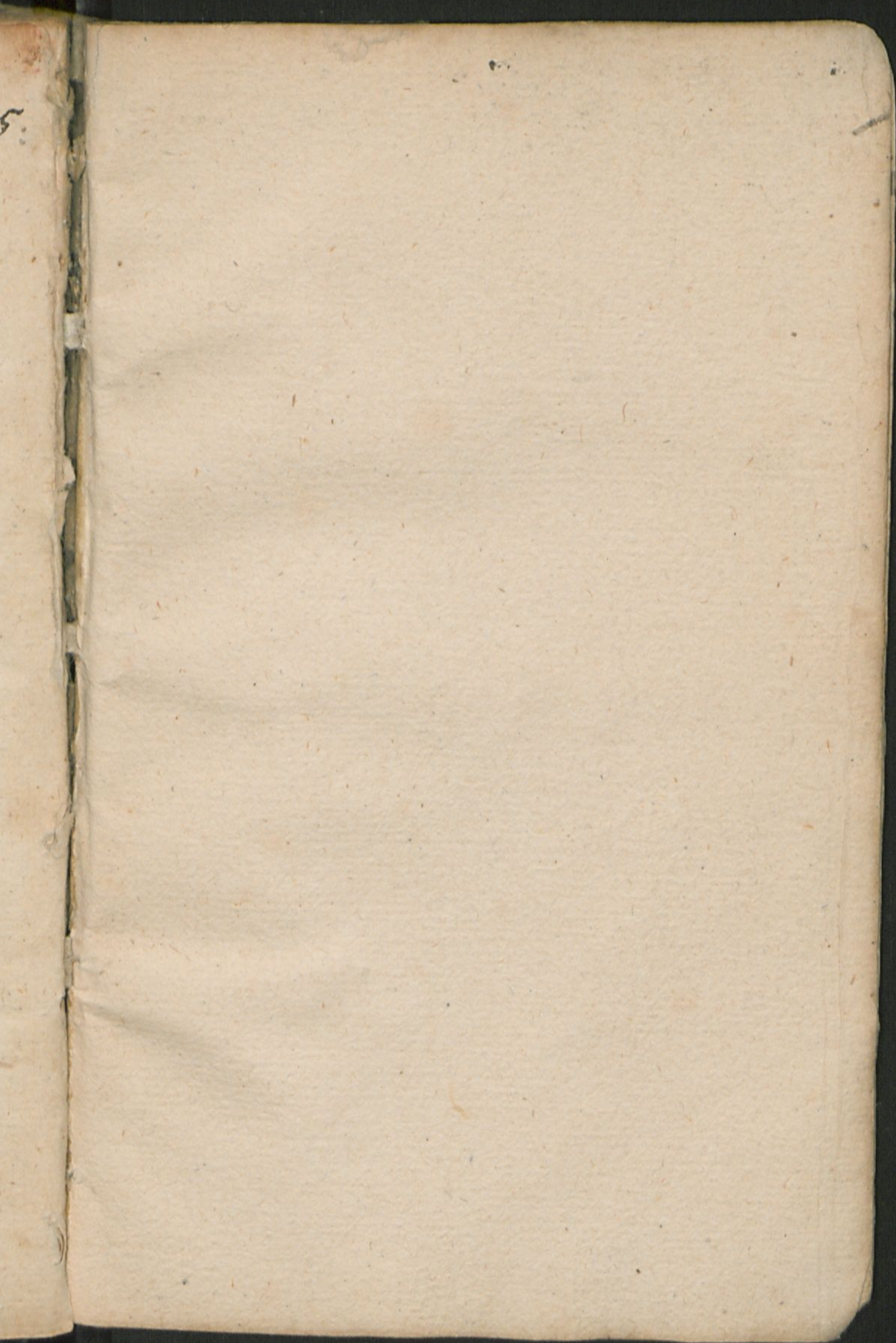
Divitiæ etiam improbis dantur . 5. u.
In prosperis ne se extolle, nec adversis deflora 25.

Requiescendum 5. c.

lor.

Non nasci optimu

libido 25

D
F

10

D
F

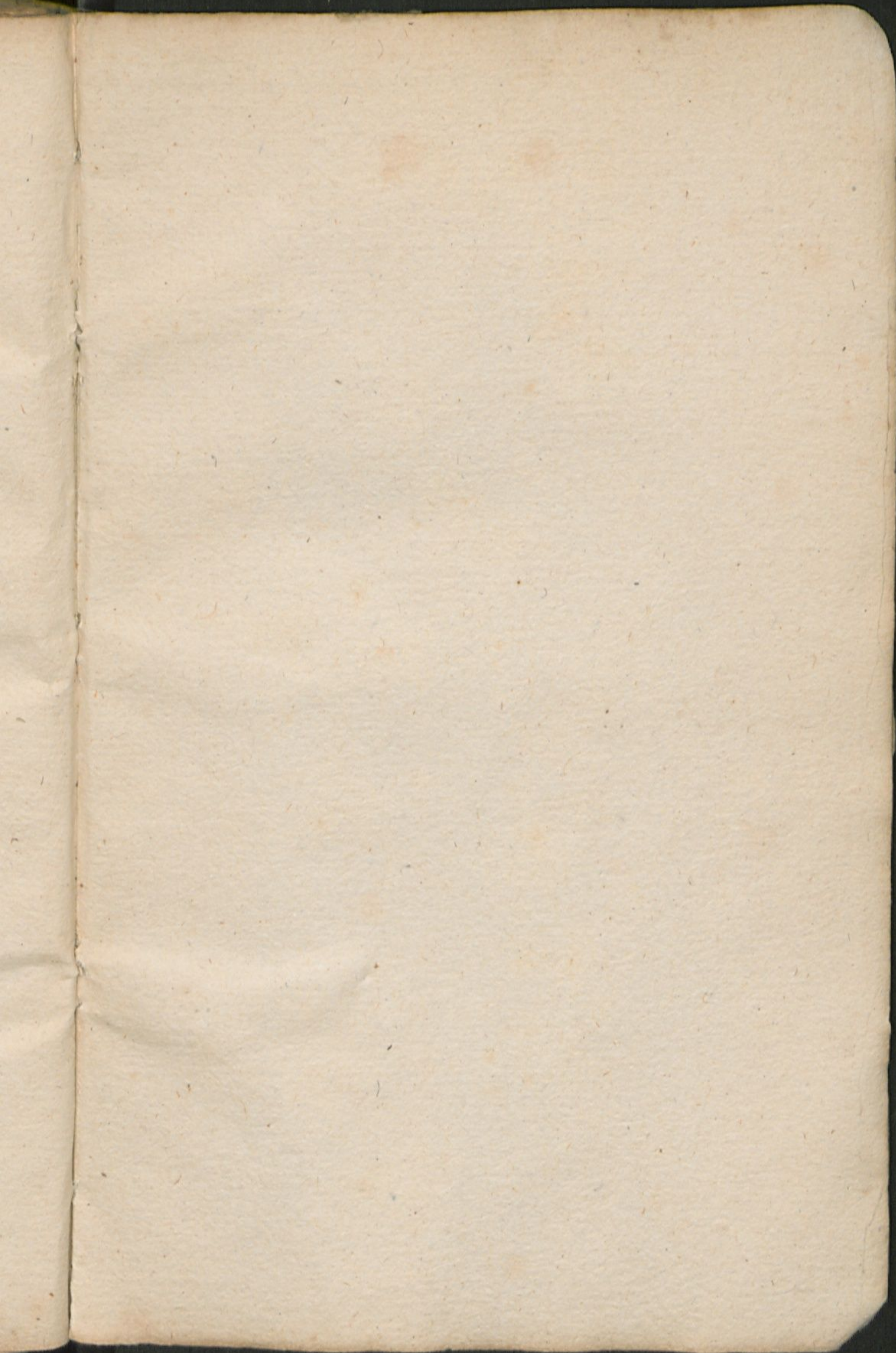
de

D
2

14

12

10

12

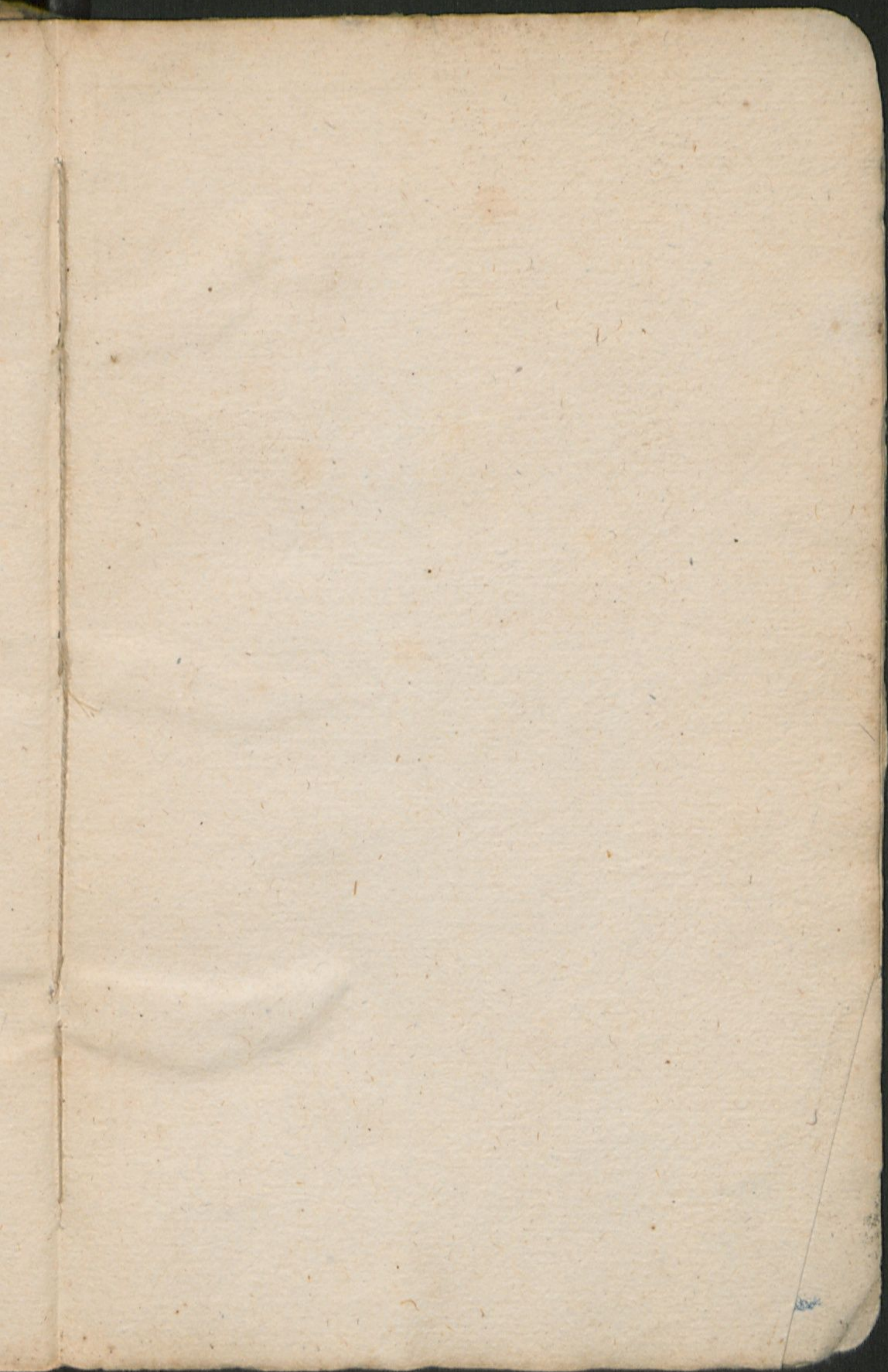
10

12

10

12

12

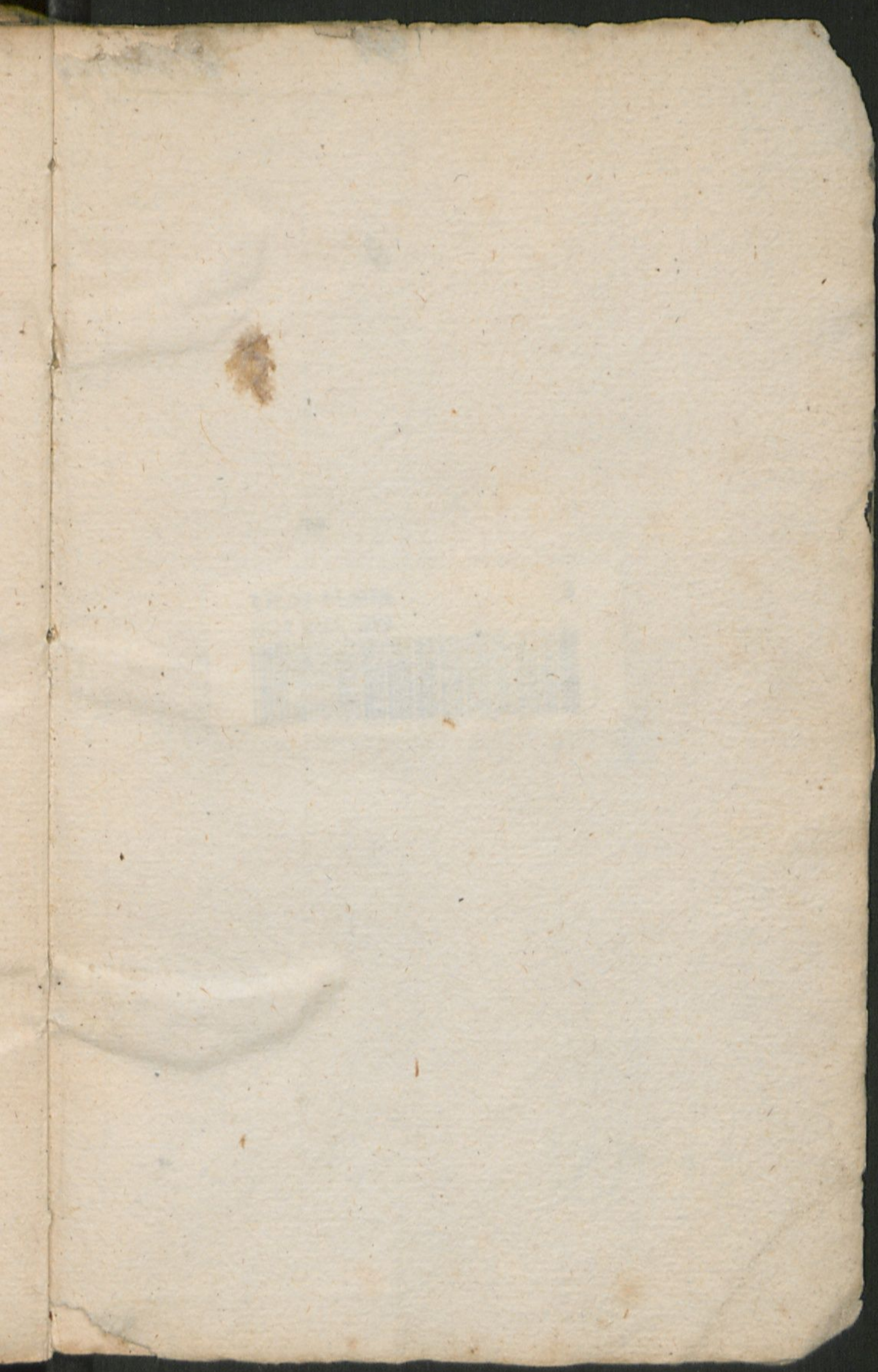

3

12

12

18

18

ULB Halle

3

004 956 389

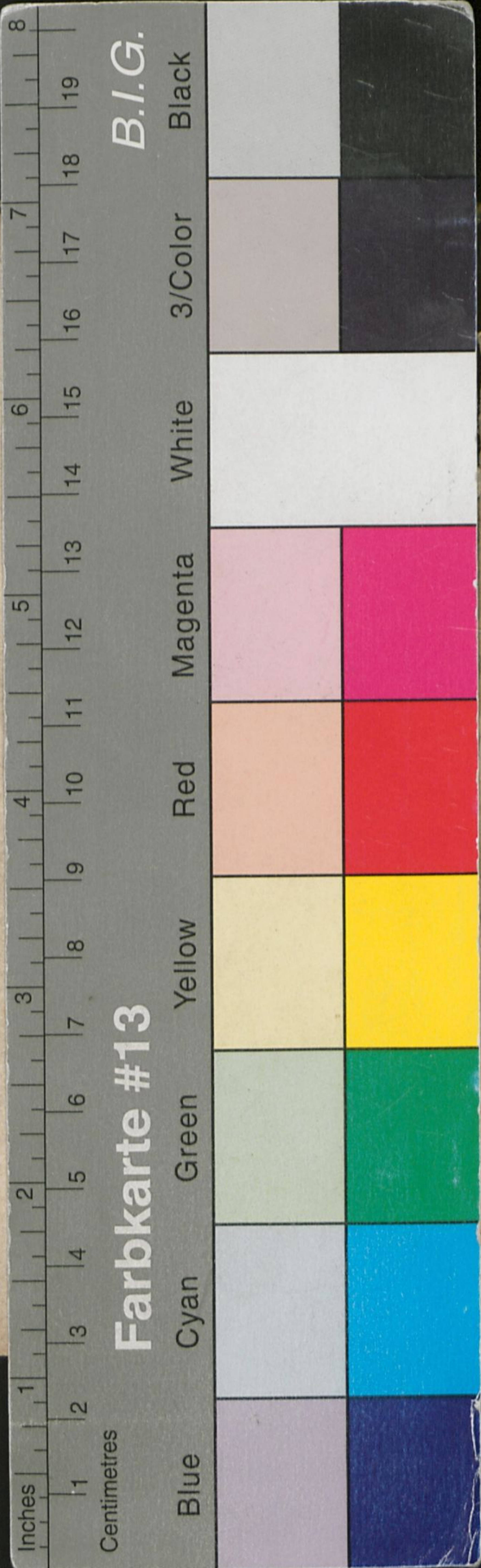

sb

VD 17

THEOGNIDIS²

MEGARENSIS SENTENTIÆ

CVM VERSIONE LATINA, ITA

vt verbum verbo conferri possit,
addita earundem ex-
plicatione,

A

Philip. Melanch.
in Schola Vuitebergensi.

L I P S I Æ

Iohannes Rhamba excudebat
Anno

M. D. LXXIIII.

